

1 Disclaimer

Disse noter blev udarbejdet i forbindelse med jeg underviste i kurset **Sandsynlighedsteori og statistik** udbudt af Økonomisk Institut, Københavns Universitet.

Dette er ikke blevet gennemlæst, rettet eller på anden måde redigeret af en tredje person, som ville kunne fange evt. fejl og mangler. Derfor **forvent** at der er fejl i dette dokument. Forhold dig kritisk til resultaterne, og hvis du er sikker på der er en fejl, så tag udgangspunkt i det.

Dokumentet indeholder rettevejledninger til øvelsesseddlerne forbundet med faget. Der er et tilhørende github-repository:

<https://github.com/JakartaLaw/statistik2018>.

Lecture Notes

Jeppe Johansen

October 29, 2018

2 Topics

3 Lectures

3.1 Øvelse 1

10/09/2018, opgaver: 1.1, 1.4, 1.17, 1.24 (og 1.13 hvis der er tid)

3.1.1 Opgave 1.1

- en fair mønt
- 3 kast

Udfaldsrummet E har 2^3 udfald:

$$E = \{(0, 0, 0), (0, 0, 1), (0, 1, 0), (0, 1, 1), (1, 0, 0), (1, 0, 1), (1, 1, 0), (1, 1, 1)\}$$

SSH for 1 mønt=krone:

$$p((1, 1, 1)) = \frac{\text{Gunstige udfald}}{\text{mulige udfald}} = \frac{1}{8} \quad (1)$$

SSH for mindst 1 mønt=krone.

brug den komplementære sandsynlighed: $p((0,0,0)) = \frac{1}{8}$. Kald denne hændelse B .

$$P(E \setminus B) = 1 - \frac{1}{8} = \frac{7}{8} \quad (2)$$

SSH for præcis et kast viser mønt=krone

Vi definere 3 hændelser

- $A = \{\text{Det første kast bliver krone}\},$
- $B = \{\text{Det andet kast bliver krone}\},$
- $C = \{\text{Det tredje kast blive krone}\}$

Undersøg om dette er korrekt:

$$P(A \cup B \cup C) = P(A) + P(B) + P(C) = 3 \times \frac{1}{8} = \frac{3}{8} \quad (3)$$

spørgsmål: hvorfor kan vi ignorere fællesmængden: denoted $A \cup B \cup C$? Den er disjunkt. Kig i opgave 1.13 for at se hvordan man skulle have inkluderet fællesmængderne

3.2 Opgave 1.4

- 3 slag med terninger $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$
- Ssh summen er 10

1) Vi ser at summen kan antage alle hele tal mellem 3 og 18.

2) Vi kan se det ikke er en ligefordeling af summer: dvs. summen 3 er ikke så hyppig som summen 10.

3) Det samlede antal udfald er 6^3

4) Via computer fandt jeg det gunstige antal udfald:

$$\frac{\text{antal gunstige udfald}}{\text{antal mulige udfald}} = \frac{27}{6^3} = \frac{27}{216} \quad (4)$$

3.3 Opgave 1.17

- 1 sort terning
- 1 hvid terning

del 1) Hvad er den betingede ssh. for at summen er 12 givet summen er mindst 11

Brug reglen for betingede sandsynligheder

$$P(A | B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \quad (5)$$

Lad A være sandsynligheden for summen er 12.

Lad B være sandsynligheden for summen er mindst 11.

$$P(A) = p((6, 6)) = \frac{1}{36} \quad (6)$$

$$P(B) = P(\{(6, 6), (5, 6), (6, 5)\}) = \frac{3}{36} \quad (7)$$

vi ser at $A \subset B \Rightarrow P(A \cap B) = P(A)$

$$P(A | B) = \frac{P(A)}{P(B)} = \frac{\frac{1}{36}}{\frac{3}{36}} = \frac{1}{3} \quad (8)$$

Del 2) Hvad er den betingede SSH for at de to terninger viser det samme, givet summen er 7:

A er hændelsen for begge er terninger viser det samme.

B er hændelsen summer af terningerne er 7.

$$A = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (6, 6)\}$$

$$B = \{(1, 6), (2, 5), (3, 4), (4, 3), (5, 2), (6, 1)\}$$

Vi ser at $P(A \cap B) = \emptyset$

Man husker $P(\emptyset) = 0$ Givet fra definitioner af sandsynlighedsmål.

$$P(A | B) = 0 \quad (9)$$

Del 3) Ssh for den hvide terning viser 3, givet den sorte viser 5

A : er hændelsen at den hvide terning er 3.

B : er hændelsen den sorte terning er 5.

Hændelserne er uafhængige!

$$A = \{(3, 1), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6)\} \quad (10)$$

$$B = \{(1, 5), (2, 5), \dots, (6, 5)\} \quad (11)$$

Vi ser: $P(A \cup B) = P\{(3, 5)\} = \frac{1}{6^2}$.

Vi ser: $P(B) = \frac{1}{6}$

$$P(A | B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{\frac{1}{36}}{\frac{1}{6}} = \frac{1}{6} \quad (12)$$

Del 4) Ssh. for den mindste terning viser 2, givet den terning med det højeste andel højest viser 5

A : hændelsen at den mindste terning viser 2.

B : hændelsen at den terning med det højeste antal øjne viser 5.

$$A = \{(2, 2), (2, 3), \dots, (2, 6), (3, 2), (4, 2), \dots, (6, 2)\}$$

$$B = \bigcup_{i,j \in \{1,2,3,4,5\}} (i, j) = E \setminus \{(1, 6), (2, 6), \dots, (5, 6), (1, 6), (2, 6) \dots (5, 6), (6, 6)\}$$

Vi kan finde $A \cap B$:

$$A \cap B = (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (3, 2), (4, 2), (5, 2) \quad (13)$$

$$P(A \cap B) = \frac{7}{6^2} = \frac{7}{36} \quad (14)$$

$$P(B) = P(E) - P(\{(1, 6), (2, 6), \dots, (5, 6), (1, 6), (2, 6) \dots (5, 6), (6, 6)\}) \quad (15)$$

$$= 1 - \frac{11}{36} = \frac{25}{36} \quad (16)$$

$$P(A \mid B) = \frac{\frac{7}{36}}{\frac{25}{36}} = \frac{7}{25} \quad (17)$$

3.4 Opgave 1.24

- 1 hvid terning
- 1 sort terning
  - $A = \{\text{den hvide terning viser } 4\}$
  - $B = \{\text{den sorte terning viser } 1\}$
  - $C = \{\text{terningen med det højeste antal øjne viser } 4\}$
  - $D = \{\text{summen af øjene er } 5\}$
  - $F = \{\text{summen af øjnene er } 7\}$

hvilke par er indbyrdes uafhængige:

Husk uafhængighed er: $P(A \cap B) = P(A)P(B)$

$$P(A) = \frac{1}{6} = \frac{6}{36} \quad (18)$$

$$P(B) = \frac{1}{6} = \frac{6}{36} \quad (19)$$

$$P(C) = P(\{(1, 4), (2, 4), (3, 4), (4, 4), (4, 1), (4, 2), (4, 3)\}) = \frac{7}{36} \quad (20)$$

$$P(D) = P(\{(1, 4), (2, 3), (3, 2), (4, 1)\}) = \frac{4}{36} \quad (21)$$

$$P(F) = \{(1, 6), (6, 1)\} = \frac{1}{12} = \frac{3}{36} \quad (22)$$

Elementer i hver fællesmængde:

A	B	C	D	F	set
6	1	4	1	1	A
1	6	1	1	1	B
4	1	7	2	2	C
1	1	2	4	0	D
1	1	2	0	6	F

Figure 1: opg. 1.24 - elementer i hver fællesmængde

A	B	C	D	F	set
0.167	0.028	0.111	0.028	0.028	A
0.028	0.167	0.028	0.028	0.028	B
0.111	0.028	0.194	0.056	0.056	C
0.028	0.028	0.056	0.111	0.000	D
0.028	0.028	0.056	0.000	0.167	F

Figure 2: opg 1.24 - Sandsynlighed for fællesmængde

A	B	C	D	F	set
0.028	0.028	0.032	0.019	0.028	A
0.028	0.028	0.032	0.019	0.028	B
0.032	0.032	0.038	0.022	0.032	C
0.019	0.019	0.022	0.012	0.019	D
0.028	0.028	0.032	0.019	0.028	F

Figure 3: opg. 1.24 - Sandsynligheden for $P(A) \cdot P(B)$

De uafhængige par er: $(A, B), (A, F), (B, F)$

3.5 Opgave 1.13

$$P(A \cup B \cup C) = P(A) + P(B \cup C) - P(A \cap (B \cup C)) \quad (23)$$

$$= P(A) + P(B) + P(C) - P(B \cup C) - P(A \cap (B \cup C)) \quad (24)$$

Hvis vi ser nærmere på den sidste del **Lav tegning af mængder! A, B, C har en intersektion.**

$$P(A \cap (B \cup C)) = P(A \cup B) + P(A \cup C) - P(A \cup B \cup C) \quad (25)$$

Man husker at der er minus foran denne mængde, sådan at:

$$P(A \cup B \cup C) = \quad (26)$$

$$P(A) + P(B) + P(C) - P(B \cup C) \quad (27)$$

$$- (P(A \cup B) + P(A \cup C) - P(A \cup B \cup C)) \quad (28)$$

3.6 Øvelse 2

15/09/2018, opgaver: 1.6, 1.7, 1.9, 1.15, 1.18, 1.28 og 1.30 (og 1.12 hvis der er tid)

3.6.1 1.6

- 1 ternning
- 2 slag

Ssh for mindst 1 sekser

$$P(\{\text{mindst en sekser}\}) = \quad (29)$$

$$P(\{(1, 6), (2, 6), \dots, (6, 6), (6, 1), \dots, (6, 5)\}) = \quad (30)$$

$$\frac{5 + 6}{36} = \frac{11}{36} \quad (31)$$

Ssh. for mindst 1 sekser eller mindst 1 toer

$$P(\{\text{mindst en sekser}\}) = \quad (32)$$

$$P(\{(1, 6), (2, 6), \dots, (6, 6), (6, 1), \dots, (5, 6), \quad (33)$$

$$(1, 2), \dots, (5, 2), (2, 1) \dots (2, 5)\}) = \quad (34)$$

$$\frac{6 + 5 + 5 + 4}{36} = \frac{20}{36} \quad (35)$$

3.6.2 Opgave 1.7

- 1 mønt
- 10 kast

Hvad er ssh. for mindst 2 plat

Find sandsynligheden for komplementær hændelsen:

A : Er hændelsen for at få mindst 2 plat.

A^C : Er Komplementær hændelsen - altså maks 1 plat:

$$A^C = \{\text{slå 0 plat}\} \cup \{\text{slå 1 plat}\} \quad (36)$$

$$P(\{\text{slå 0 plat}\}) = \frac{1}{2^{10}} \quad (37)$$

$$P(\{\text{slå 1 plat}\}) = \frac{10}{2^{10}} \quad (38)$$

Noter at $\{\text{slå 0 plat}\} \cap \{\text{slå 1 plat}\} = \emptyset$

$$P(A^C) = \frac{1}{2^{10}} + \frac{10}{2^{10}} = \frac{11}{2^{10}} \quad (39)$$

$$P(A) = 1 - P(A^C) = 1 - \frac{11}{2^{10}} = \frac{1013}{2^{10}} \quad (40)$$

3.6.3 Opgave 1.9

- 1 spil kort (52 kort)
- 13 kort trækkes

Hvad er Ssh. for 0 billedkort eller esser

Antal billedkort og esser (kaldet billedkort fra nu): $4 * 4 = 16$

Kig på komplementær hændelsen:

$$P(\{\text{kort 1 ikke billedkort}\}) = \frac{52 - 16}{52} \quad (41)$$

Vi har trukket 1 kort nu $\implies$ 51 kort tilbage, men stadig 12 billedkort

$$P(\{\text{kort 2 er billedkort}\}) = \frac{51 - 16}{51} \quad (42)$$

$$P(\{\text{man trækker 0 billedkort}\}) = \prod_{i=0}^{12} \frac{52 - i - 16}{52 - i} = 0.0036 \quad (43)$$

Alternativt

$$\#E = 52 \cdot 51 \cdots 40 = \frac{52!}{39!} \quad (44)$$

$$\#A = 36 \cdot 35 \cdots 24 = \frac{36!}{23!} \quad (45)$$

$$P(\{\text{man trækker 0 billedkort}\}) = \frac{\#A}{\#E} = 0.0036 \quad (46)$$

3.6.4 Opgave 1.15

- 4 slag med terning
- mindst 1 sekser
- demere mente $4 \times \frac{1}{6}$

Hvorfor tog han fejl?

Klasse diskussion:

Kig på komplementærhændelsen: *Ingen seksere*

$$P(\{\textbf{Ingen seksere}\}) = \left(\frac{5}{6}\right)^4 = \frac{5^4}{6^4} = 0.49 \quad (47)$$

Da dette er komplementær hændelsen kan vi i stedet sige:

$$P(\{\textbf{mindst 1 sekser}\}) = 1 - 0.49 = 0.51 \quad (48)$$

Ssh for en dobbelt sekser i 24 kast

- 24 kast
- mindst 1 dobbelt sekser

Sandsynligheden for 1 dobbelt sekser i et slag.

$$P(\{\text{En dobbelt sekser}\}) = \frac{1}{6} \frac{1}{6} = \frac{1}{36} \quad (49)$$

Brug komplementær hændelsen: Dvs. ssh for ikke at få en dobbelt sekser i 24 slag:

$$P(\{\text{Ingen dobbelt sekser i 24 slag}\}) = \left(\frac{35}{36}\right)^{24} = 0.509 \quad (50)$$

$$P(\{\text{mindst en dobbelt sekser i 24 slag}\}) = 1 - 0.509 = 0.491 \quad (51)$$

Så ikke langt fra!

3.6.5 Opgave 1.18

- 1 mønt
- 10 kast

Hvad er ssh. for at få krone den 10'ende gang givet 9 plat

Lad os definere hændelserne:

A : Man har fået 9 plat på de første 9 slag af de 10 slag

B : Man får krone på det sidste slag ud af de 10 slag

Brug definition for betingede ssh (1.4.1):

$$P(A \mid B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \quad (52)$$

$$P(A \cap B) = \left(\frac{1}{2}\right)^{10} = \frac{1}{2^{10}} \quad (53)$$

$$P(A) = \left(\frac{1}{2}\right)^9 = \frac{1}{2^9} \quad (54)$$

$$P(B \mid A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = \frac{\frac{1}{2^{10}}}{\frac{1}{2^9}} = \frac{1}{2} \quad (55)$$

SSh for den 10 bliver krone, givet 9 af de 10 kast blive plat

Lad os definere hændelserne:

A : Man har fået 9 plat ud af de 10 slag

B : Man får krone på det sidste slag ud af de 10 slag

$$P(A \cap B) = \left(\frac{1}{2}\right)^{10} = \frac{1}{2^{10}} \quad (56)$$

$$P(A) = 10 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{10} = \frac{10}{2^{10}} \quad (57)$$

$$P(B \mid A) = \frac{1}{10} \quad (58)$$

3.6.6 Opgave 1.28

- 1 terning
- 1 kast
- Hændelse A : kast er 1,2,3
- Hændelse B : kast er 1 eller 4

Vis at A og B er uafhængige

Brug Definition 1.5.1:

$$P(A \cap B) = P(A)P(B) \quad (59)$$

$$P(A) = \frac{1}{2} \quad (60)$$

$$P(B) = \frac{1}{3} \quad (61)$$

Hvad er fælles mængden af de to hændelser: *at terningen bliver 1*

$$P(A \cap B) = P(\{\textbf{Terningen bliver 1}\}) = \frac{1}{6} = P(A)P(B) \quad (62)$$

Og vi har herved vist, at hændelserne er uafhængige!

3.6.7 Opgave 1.30

Lad eleverne prøve!

- 3 hændelser: A, B, C
- $A \perp B$
- $A \perp C$

Kan man fra ovenstående slutte at: $A \perp B \cup C$

$$A \perp B \implies P(A) \cdot P(B) = P(A \cap B) \quad (63)$$

$$A \perp C \implies P(A) \cdot P(C) = P(A \cap C) \quad (64)$$

Bevis via. modeksempel

$A = \{\textbf{Spar eller hjerter}\}$

$B = \{\textbf{Spar eller ruder}\}$

$C = \{\textbf{hjerter eller ruder}\}$

$$P(A \cap B) = \frac{1}{4} = P(A)P(B)$$

$$P(A \cap C) = \frac{1}{4} = P(A)P(C)$$

$$P(A \cap (B \cup C)) = \frac{1}{2} \neq P(A)P(B \cup C) = \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4}$$

3.6.8 Opgave 1.12

- 1 slag
- 5 terninger

Sandsynligheden for at få mindst 1 sekser

Udregn ssh for komplementærhændelsen at få 0 seksere!

Definér hændelsen A : At få mindst 1 sekser

$$P(A^C) = P(\{\mathbf{0 \text{ seksere}}\}) = \left(\frac{5}{6}\right)^5 = 0.402 \quad (65)$$

$$1 - A^C = 0.598 \quad (66)$$

Øvelse 3

17/9/2017, Opgaver: 2.1 og 2.3 fra Sørensen (2015) samt opgaverne B.1, B.2 og B.3

3.6.9 Opgave 2.1

- 1 rød terning
- 1 sort terning
- $Y := \min(r, s)$
- $Z := \max(r, s)$

Fordelingen for Y

TEGN TERNINGEMATRICEN

$$P(Y = 1) = P(\{(1, 1), (1, 2), \dots, (1, 6), (2, 1), \dots, (6, 1)\}) = \frac{11}{36} \quad (67)$$

$$P(Y = 2) = P(\{(2, 2), (2, 3), \dots, (2, 6), (3, 2), \dots, (6, 2)\}) = \frac{9}{36} \quad (68)$$

$$P(Y = 3) = \dots = \frac{7}{36} \quad (69)$$

Den resterende fordeling for Y er: $P(Y = 4) = \frac{5}{36}, P(Y = 5) = \frac{3}{36}, P(Y = 6) = \frac{1}{36}$.

Fordelingen for Z

TEGN TERNINGEMATRICEN

$$P(Z = 1) = P(\{(1, 1)\}) = \frac{1}{36} \quad (70)$$

$$P(Z = 2) = P(\{(2, 1), (2, 2), (2, 1)\}) = \frac{3}{36} \quad (71)$$

$$P(Z = 3) = \dots = \frac{5}{36} \quad (72)$$

Den resterende fordeling for Z er $P(Z = 4) = \frac{7}{36}, P(Z = 5) = \frac{9}{36}, P(Z = 6) = \frac{11}{36}$.

Den simultane fordeling er 3.6.9:

Y er vandret, Z lodret: Vi ved at det må være en øvre trekantsmatrice.

Til diagonalen: Vi ved at der er kun måde at min og maks kan være ens $\min(T_1, T_2) = \max(T_1, T_2) \implies T_1 = T_2$.

Til den øvre trekant: $Y = 1, Z_2 \implies T_1 = 1, T_2 = 2 \vee T_1 = 2, T_2 = 1$. Dette kan gøres for alle elementer af den øvre trekant

Table 1: Simultan fordeling

	$Y = 1$	$Y = 2$	$Y = 3$	$Y = 4$	$Y = 5$	$Y = 6$
$Z = 1$	1/36	2/36	2/36	2/36	2/36	2/36
$Z = 2$	0	1/36	2/36	2/36	2/36	2/36
$Z = 3$	0	0	1/36	2/36	2/36	2/36
$Z = 4$	0	0	0	1/36	2/36	2/36
$Z = 5$	0	0	0	0	1/36	2/36
$Z = 6$	0	0	0	0	0	1/36

3.7 Spørgsmål 2.3

- Stokastisk variabel er beskrevet i bogen

$$Y = t(X)$$

$$P(Y = 1) = P(X \in \{1, 2, 3\}) = 0.12 + 0.8 + 0.20 = 0.4 \quad (73)$$

$$P(Y = 2) = P(X \in \{4, 5\}) = 0.11 + 0.19 = 0.30 \quad (74)$$

$$P(Y = 3) = P(X \in \{6, 7\}) = 0.14 + 0.06 = 0.20 \quad (75)$$

$$P(Y = 4) = P(X \in \{8\}) = 0.10 \quad (76)$$

Fordelingsfunktion (CDF):

$$P(Y \leq 0) = 0 \quad (77)$$

$$P(Y \leq 1) = 0.4 \quad (78)$$

$$P(Y \leq 2) = 0.7 \quad (79)$$

$$P(Y \leq 3) = 0.9 \quad (80)$$

$$P(Y \leq 4) = 1.0 \quad (81)$$

3.8 Opgave B.1

- stokastiske variable X_1, X_2
- $X_1 = 1$ hvis der var en stor nyhed (ellers 0)
- $X_2 = 1$ hvis aktiemarkedet steg/faldt (0 hvis ikke)
- $P(X_1 = 1) = \frac{6}{10}$
- $P(X_2 = 1) = \frac{3}{10}$

Simultane fordeling under antagelse af uafhængighed!

Brug definition 2.4.1 (sørensen)

$$P(X_1 = 0, X_2 = 0) = P(X_1 = 0)P(X_2 = 0) = \frac{4}{10} \frac{7}{10} = \frac{28}{100} \quad (82)$$

$$P(X_1 = 0, X_2 = 1) = P(X_1 = 0)P(X_2 = 1) = \frac{4}{10} \frac{3}{10} = \frac{12}{100} \quad (83)$$

$$P(X_1 = 1, X_2 = 0) = P(X_1 = 1)P(X_2 = 0) = \frac{6}{10} \frac{7}{10} = \frac{42}{100} \quad (84)$$

$$P(X_1 = 1, X_2 = 1) = P(X_1 = 1)P(X_2 = 1) = \frac{6}{10} \frac{3}{10} = \frac{18}{100} \quad (85)$$

TEGN BI-MATRICE

DEL 2: Antag IKKE uafhængighed - Hvad er den simultane fordeling (X_1, X_2)

tegn bimatrice og fyld værdier i løbende!

$$P(X_2 = 1 \mid X_1 = 1) = \frac{4}{10} \quad (86)$$

Udvid **Definition 1.4.3**

$$P(B) = \sum_{j=1}^n P(B \mid A_j)P(A_j) = \sum_{j=1}^n P(B, A_j) \quad (87)$$

$$P(X_2 = 1) = P(X_2 = 1 \mid X_1 = 0)P(X_1 = 0) + P(X_2 = 1 \mid X_1 = 1)P(X_1 = 1) \quad (88)$$

$$P(X_2 = 1) = P(X_2 = 1, X_1 = 0) + P(X_2 = 1, X_1 = 1) \quad (89)$$

Vi husker at $P(X_2) = \frac{3}{10}$

$$\frac{3}{10} = \underbrace{\frac{4}{10} \frac{6}{10}}_{P(X_1=1, X_2=1)} + P(X_2 = 1 \mid X_1 = 0)P(X_1 = 0) \quad (90)$$

$$\implies P(X_1 = 0, X_2 = 1) = \frac{6}{100} \quad (91)$$

Vi har allerede set at:

$$P(X_1 = 1, X_2 = 1) = \frac{24}{100} \quad (92)$$

Vi går videre:

$$P(X_1 = 1) = P(X_1 = 1, X_2 = 0) + P(X_1 = 1, X_2 = 1) \quad (93)$$

Vi indsætter de værdier vi kender:

$$\frac{6}{10} = P(X_1 = 1, X_2 = 0) + \frac{24}{100} \implies P(X_1 = 1, X_2 = 0) = \frac{36}{100} \quad (94)$$

Vi mangler kun sidste værdi nu:

$$P(X_2 = 0) = P(X_2 = 0, X_1 = 0) + P(X_2 = 0, X_1 = 1) \quad (95)$$

Husker værdier: $P(X_2 = 0) = \frac{7}{10}$ og $P(X_1 = 1, X_2 = 0) = \frac{36}{100}$

$$\frac{7}{10} = \frac{36}{100} + P(X_1 = 0, X_2 = 0) \implies P(X_1 = 0, X_2 = 0) = \frac{34}{100} \quad (96)$$

Ændrer fordelingen sig for X_1, X_2, X

Spørg klassen

De marginale distributioner er ens, De betingede og den simultane er forskellige

3.8.1 Opgave B.2

- Test for cancer
- Den gætter rigtig med 95 % ssh.
- 1 ud af 100.000 mennesker har denne kræft form

Lad X for cancer testen $X = 1$ implicerer positiv test . Lad Y være en stokastisk variabel som angiver om man har kræft $Y = 1$ betyder man har kræft.

Vi kan skitserer nogle sandsynligheder:

$$P(X = 1 | Y = 1) = 0.95, \quad P(X = 0 | Y = 1) = 0.05 \quad (97)$$

$$P(X = 0 | Y = 0) = 0.95, \quad P(X = 1 | Y = 0) = 0.05 \quad (98)$$

$$P(Y = 1) = \frac{1}{100000} = 0.00001 \quad (99)$$

Brug bayes formel (sætning 1.4.7):

$$P(A_k | B) = \frac{P(B | A_k)P(A_k)}{\sum_{j=1}^n P(B | A_j)P(A_j)} \quad (100)$$

$$P(Y = 1 \mid X = 1) \quad (101)$$

$$= \frac{P(X = 1 \mid Y = 1)P(Y = 1)}{P(X = 1 \mid Y = 1)P(Y = 1) + P(X = 1 \mid Y = 0)P(Y = 0)} \quad (102)$$

$$P(Y = 1 \mid X = 1) = \frac{0.95 \cdot 0.00001}{0.95 \cdot 0.00001 + 0.05 \cdot 0.99999} = 0.0001899 \quad (103)$$

3.8.2 Opgave B.3

Kig github!

3.9 Øvelse 4

21/9/2018, Øvelser: B.4 og 2.4, 2.5, og 2.9 fra Sørensen (2015)

3.9.1 Opgave B.4

Lav i klassen

- 1 mønt
- 1 terning
- X er stokastisk variabel med summen af antal øjne på terning + (0/1) (1 hvis krone).

$$T := \text{Ternings øjne}, \quad M := \text{Mønt} \quad (104)$$

$$X := T + M \quad (105)$$

Del 4 - Find $P(X > 3)$

Definer hændelser:

$$A = \{X > 3\}$$

$$A^C = \{X \leq 3\}$$

udfaldsrummet for den simultane fordeling af T of M $\{0, 1\} \times \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$

$$P(A^C) = \quad (106)$$

$$P(\{(M = 0, T = 1), (M = 0, T = 2), (M = 0, T = 3), \quad (107)$$

$$(M = 1, T = 1), (M = 1, T = 2)\}) \quad (108)$$

Dette var kun komplementær hændelsen

$$P(A^C) = \frac{5}{12} \quad (109)$$

$$P(A) = \frac{7}{12} \quad (110)$$

Del 5 - SSh for ulige nummer

Definér hændelsen.

$$A = \{X \in \text{Ulige numre}\}$$

Disse er alle indbyrdes disjunkte hændelser $A = \{X = 1\} \cup \{X = 3\} \cup \{X = 5\} \cup \{X = 7\}$

$$P(A) = P(\{X = 1\}) + P(\{X = 3\}) + P(\{X = 5\}) + P(\{X = 7\}) \quad (111)$$

$$P(A) = \frac{1}{12} + \frac{2}{12} + \frac{2}{12} + \frac{1}{12} = \frac{1}{2} \quad (112)$$

3.9.2 Opgave 2.4

L

- X er en stokastisk variabel som kan antage værdierne $\{1, 2, 3\}$
- $P(X = 1) = P(X = 2) = P(X = 3) = \frac{1}{3}$
- En stokastisk variabel $Y = 1/X$

Tegn fordelingsfunktionen for X og Y

Kig Github!

3.9.3 Opgave 2.5

Lav første del i klassen

- X_1, X_2 er stokastiske variable.
- begge har udfaldsrummet $\{0, 1\}$
- X_1 marginale fordeling:
  - $P(X_1 = 0) = 0.4$
  - $P(X_1 = 1) = 0.6$
- X_2 marginale fordeling
  - $P(X_2 = 0) = 0.3$
  - $P(X_2 = 1) = 0.7$
- Vi har en stokastisk vektor $X = (X_1, X_2)$

Del 1) Undersøg uafhængighed når den simultane fordeling af X er:

Table 2: Simultan fordeling af X

	$X_1 = 0$	$X_1 = 1$
$X_2 = 0$	0.12	0.18
$X_2 = 1$	0.28	0.42

Se **definition 2.4.1**: Skriv den op på tavlen!

Vi tester for uafhængighed:

$$P(X_1 = 0)P(X_2 = 0) = 0.4 \cdot 0.3 = 0.12 \quad (113)$$

$$P(X_1 = 0)P(X_2 = 1) = 0.4 \cdot 0.7 = 0.28 \quad (114)$$

$$P(X_1 = 1)P(X_2 = 0) = 0.6 \cdot 0.3 = 0.18 \quad (115)$$

$$P(X_1 = 1)P(X_2 = 1) = 0.6 \cdot 0.7 = 0.42 \quad (116)$$

Vi ser at X_1 er uafhængig af X_2 .

Del 2) Undersøg uafhængighed når den simultane fordeling af X er:

Til klassen: Er *dette overhovedet muligt - givet ovenstående resultat?*

Table 3: Simultan fordeling af X

	$X_1 = 0$	$X_1 = 1$
$X_2 = 0$	0.15	0.15
$X_2 = 1$	0.25	0.45

Del 3) gør rede for at begge simulatane fordelinger er i overensstemmelse med de angivne marginale fordelinger

$$P(X_1 = 0) = P((0, 0)) + P((0, 1)) = 0.4 \quad (117)$$

$$P(X_1 = 1) = P((1, 0)) + P((1, 1)) = 0.6 \quad (118)$$

$$P(X_2 = 0) = P((0, 0)) + P((1, 0)) = 0.3 \quad (119)$$

$$P(X_2 = 1) = P((0, 1)) + P((1, 1)) = 0.7 \quad (120)$$

3.9.4 Opgave 2.9

Note brug $\min()$ og $\max()$ som funktioner istedet for bogens notation.

- 2 terninger, T_1, T_2
- T_1, T_2 er ligefordelt på $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$
- $Y = \min(T_1, T_2)$
- $Z = \max(T_1, T_2)$

Hvad er den simultane fordeling?

Y er vandret, Z lodret: Vi ved at det må være en øvre trekantsmatrice.

Til diagonalen: Vi ved at der er kun måde at min og maks kan være ens $\min(T_1, T_2) = \max(T_1, T_2) \implies T_1 = T_2$.

Til den øvre trekant: $Y = 1, Z = 2 \implies T_1 = 1, T_2 = 2 \vee T_1 = 2, T_2 = 1$. Dette kan gøres for alle elementer af den øvre trekant

Er Y, Z uafhængige

Husk:

$$P(Y = A, Z = B) = P(Y = A)P(Z = B) \quad \forall A, B \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \quad (121)$$

Table 4: Simultan fordeling

	$Y = 1$	$Y = 2$	$Y = 3$	$Y = 4$	$Y = 5$	$Y = 6$
$Z = 1$	1/36	2/36	2/36	2/36	2/36	2/36
$Z = 2$	0	1/36	2/36	2/36	2/36	2/36
$Z = 3$	0	0	1/36	2/36	2/36	2/36
$Z = 4$	0	0	0	1/36	2/36	2/36
$Z = 5$	0	0	0	0	1/36	2/36
$Z = 6$	0	0	0	0	0	1/36

Vi skal bare have et modeksempel. Eftersom: $P(Y = 1, Z = 2) = 0$ kan vi konkludere ikke uafhængighed. *Overvej dette !*

4 Øvelse 5

24/09/2018 - C.1, C.2, C.3 & 3.20, 3.24, 3.27 (optional 3.2) sørensen

4.0.1 Opgave C.1

- Basketball player
- 10 skud
- ssh for at ramme 0.5

Binomial fordeling

Hvad er SSh for at ramme 8 skud med ssh 0.5

$$p(x) = \binom{10}{8} 0.5^8 (1 - 0.5)^{10-8} = 0.04394 \quad (122)$$

Hvad er SSh for at ramme med ssh 0.6

$$p(x) = \binom{10}{8} 0.6^8 (1 - 0.6)^{10-8} = 0.1209 \quad (123)$$

Ssh på 0.5 - hvad er varians of middelværdi

$$E(X) = n \cdot p = 0.5 \cdot 10 = 5 \quad (124)$$

fra wikipedia

$$\text{Var}(X) = n \cdot p \cdot (1 - p) = 2.5 \quad (125)$$

4.0.2 Opgave C.2

- X er stokastisk variabel
- diskret pdf $f(x) = \frac{x}{8}$
- $x \in \{1, 2, 5\}$

Hvad er $E(X)$

$$E(X) = \sum_{i=1}^n p_i \cdot x_i = 1 \cdot \frac{1}{8} + 2 \cdot \frac{2}{8} + 5 \cdot \frac{5}{8} = \frac{1 + 4 + 25}{8} = 3.75 \quad (126)$$

Hvad er $\text{Var}(X)$

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - (E(X))^2 \quad (127)$$

$$E(X^2) = 1^2 \cdot \frac{1}{8} + 2^2 \cdot \frac{2}{8} + 5^2 \cdot \frac{5}{8} = \frac{1 + 8 + 125}{8} = 16.75 \quad (128)$$

$$\text{Var}(X) = 16.75 - 3.75^2 = 16.75 - 14.0625 = 2.6875 \quad (129)$$

Hvad er $E(2X + 3)$

Vi bruger:

$$E(a + bX) = a + bE(X) \quad (130)$$

Husk $E(X) = 3.75$

$$2 \cdot 3.75 + 3 = 7.5 + 3 = 10.5 \quad (131)$$

4.0.3 Opgave C.3

- Efterspørgsel for software er X
- købspris 10
- salgspris 35
- Ved årets ende er softwaren intet værd
- køber 4 kopier af software

Find $E(X)$

$$E(X) = 0.1 \cdot 0 + 0.3 \cdot 1 + 0.3 \cdot 2 + 0.2 \cdot 3 + 0.1 \cdot 4 = 0.3 + 0.6 + 0.6 + 0.4 = 1.9 \quad (132)$$

Find $\text{Var}(X)$

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - (E(X))^2 \quad (133)$$

$$E(X^2) = 0.1 \cdot 0 + 0.3 \cdot 1 + 0.3 \cdot 4 + 0.2 \cdot 9 + 0.1 \cdot 16 = 0.3 + 1.2 + 1.8 + 1.6 = 4.9 \quad (134)$$

$$\text{Var}(X) = 4.9 - 1.9^2 = 4.9 - 3.61 = 1.29 \quad (135)$$

Efterspørgselsfunktion Y , samt $E(Y)$ og $\text{Var}(Y)$

man køber 4 stykker software 4×10 . og sælger x af dem som er en realisation af X .

$$Y := 35X - 40 \quad (136)$$

husk

$$E(a + bX) = a + bE(X) \quad (137)$$

$$E(Y) = E(35X - 40) = 35 \cdot E(X) - 40 = 3.5 \cdot 1.9 - 40 = 26.5 \quad (138)$$

Normalt ville vi sige:

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - (E(X))^2 \quad (139)$$

Vi gør noget smartere her (kig bog s. 93):

$$\text{Var}(aX + b) = b^2 \text{Var}(X) \quad (140)$$

$$\text{Var}(Y) = \text{Var}(35X - 40) = 35^2 \cdot \text{Var}(X) = 35^2 \cdot 1.29 = 1580.25 \quad (141)$$

4.0.4 Opgave 3.20

- en stokastisk variabel X er ligefordelt på $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ (en terning)
- stokastisk variabel $Y := R + H$, hvor R, H er terninger
- Z er stokastisk variabel som er for uniform på $\{1, 2, 3, \dots, n\}$.

Find middelværdi og varians for X

Man siger at $X := \text{unif}\{a, b\} = \text{unif}\{1, 6\}$

Middelværdi

$$E(X) = \sum_{i=1}^6 \frac{1}{6} i = 3.5 \quad (142)$$

Fra wikipedia om diskrete uniform fordeling

https://en.wikipedia.org/wiki/Discrete_uniform_distribution
Varians

Generelt er der gode informationer om distributioner på wiki!

$$\text{Var}(X) = \frac{(b - a + 1)^2 - 1}{12} \quad (143)$$

$$\text{Var}(X) = \frac{(6 - 1 + 1)^2 - 1}{12} = \frac{35}{12} = 2.92 \quad (144)$$

For Y

$R, H := \text{unif}\{1, 6\}$. $Y = R + H$

Vi ved at $R \perp H$

brug Sætning 3.7.7 (s. 91) - (uafhængighed er ikke nødvendig)

$$E(Y) = E(R + H) = E(R) + E(H) = 3.5 + 3.5 = 7 \quad (145)$$

Grundet uafhængighed kan vi nu bruge sætning 3.8.8 (s. 101)

$$\text{Var}(X_1 + X_2 + \cdots + X_n) = \text{Var}(X_1) + \text{Var}(X_2) + \cdots + \text{Var}(X_n) \quad (146)$$

$$\text{Var}(Y) = \text{Var}(R) + \text{Var}(H) = 2.92 + 2.92 = 5.84 \quad (147)$$

Middelværdi og varians for Z

Vi kan definere den stokastiske variabel $Z := \text{unif}(1, n)$

$$E(Z) = \sum_{i=1}^n \frac{1}{n} i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n i \quad (148)$$

summen er $\frac{n(n+1)}{2}$. Vis gaus beviset: vi har $n/2$ gange $(1 + n)$. $1 + 50 = 51$, $2 + 49 = 51$ osv det kan vi gøre 25 gange.

$$E(Z) = \frac{1}{n} \frac{n(n+1)}{2} = \frac{n+1}{2} \quad (149)$$

Nu skal variansen udregnes!

$$\text{Var}(Z) = E(Z^2) - (E(Z))^2 \quad (150)$$

I bogen har vi opgivet at:

$$\sum_{i=1}^n i^2 = \frac{1}{6} n(2n+1)(n+1) \quad (151)$$

Vi ved derfor at:

$$E(Z^2) = \sum_{i=1}^n \frac{1}{n} i^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n i^2 = \frac{1}{n} \frac{1}{6} n(2n+1)(n+1) = \frac{1}{6} (2n+1)(n+1) \quad (152)$$

(Andel af udtrykket er $E(Z)^2$)

$$\text{Var}(Z) = \frac{1}{6}(2n+1)(n+1) - \frac{n+1}{2} \frac{n+1}{2} \quad (153)$$

Vi ser udtrykket kan forkortes:

$$\text{Var}(Z) = \left(\frac{1}{6}(2n+1) - \frac{n+1}{2} \right) (n+1) \quad (154)$$

4.0.5 Opgave 3.24

- en stokastisk variabel X
- $E(X) = 5$
- $\text{Var}(X) = 2$

Find $E(7 + 8X + X^2)$

$$E(7 + 8X + X^2) = E(7) + E(8X) + E(X^2) \quad (155)$$

Først ved vi at $E(7) = 7$.

Dernæst

$$E(8X) = 8 \cdot E(X) = 8 \cdot 5 = 40 \quad (156)$$

Til sidst

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - E(X)^2 \quad (157)$$

Vi kender variansen og $E(X)$:

$$2 = E(X^2) - 5^2 \implies E(X^2) = 2 + 5^2 = 27 \quad (158)$$

$$E(7 + 8X + X^2) = 7 + 40 + 27 = 74 \quad (159)$$

4.0.6 Opgave 3.27

- 3 stokastiske variable
- X_1, X_2, X_3
- identiske og uafhængige

Vis at

$$\text{Corr}(X_1 + X_2, X_2 + X_3) = \frac{1}{2} \quad (160)$$

$$\text{Corr}(X, Y) = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sqrt{\text{Var}(X)\text{Var}(Y)}} \quad (161)$$

$$\text{Cov}(X, Y) = (X - E(X))(Y - E(Y)) \quad (162)$$

Indsæt vores stokastiske variable $X_1 + X_2$ og $X_2 + X_3$.

$$\text{Cov}(X_1 + X_2, X_2 + X_3) = \quad (163)$$

$$(X_1 + X_2 - E(X_1) + E(X_2))(X_2 + X_3 - E(X_2) + E(X_3)) = \quad (164)$$

$$([X_1 - E(X_1)] + [X_2 - E(X_2)])([X_2 - E(X_2)] + [X_3 - E(X_3)]) = \quad (165)$$

$$\text{Cov}(X_1, X_2) + \text{Cov}(X_1, X_3) + \text{Cov}(X_2, X_3) + \text{Var}(X_2) \quad (166)$$

Vi ved at uafhængighed implicerer at covariancen er lig 0. Det betyder:

$$\text{Cov}(X_1 + X_2, X_2 + X_3) = \text{Var}(X_2) = \sigma^2 \quad (167)$$

Brug **sætning 3.8.8** (s. 101). Man kan splitte variansen op af ukorrelerede stokastiske variable til en sum

$$\text{Var}(X_1 + X_2)\text{Var}(X_2 + X_3) = \quad (168)$$

$$(\text{Var}(X_1) + \text{Var}(X_2))(\text{Var}(X_2) + \text{Var}(X_3)) = \quad (169)$$

$$(170)$$

Vi ved variansen er ens for alle stokastiske variable sådan at: $\text{Var}(X_1) = \text{Var}(X_2) = \text{Var}(X_3) = \sigma^2$

$$2\sigma^2 \cdot 2\sigma^2 \quad (171)$$

$$\sqrt{2\sigma^2 \cdot 2\sigma^2} = 2\sigma^2 \quad (172)$$

Vi har herved fundet det ønskede resultat!

$$\text{Corr}(X_1 + X_2, X_2 + X_3) = \frac{\sigma^2}{2\sigma^2} = \frac{1}{2} \quad (173)$$

4.0.7 Opgave 3.2

- 5 Cola-smagere
- 2 Cola-mærker $\{C, P\}$
- med sandsynlighed p gætter de rigtigt
- 4 ud af 5 gætte på cola P . 1 gættede C

Hvad er den betingede ssh for at det var cola C der blev serveret

Definér to stokastiske variable:

$S := \{\text{Hvilke cola der blev serveret}\}$

$C := \{\text{hvilken cola der blev serveret}\}$

$$P(D) = \frac{1}{2}$$

$$P(S \mid D) \sim \text{Bin}(5, p)$$

$$P(S = 4 \mid D = C) \binom{5}{4} p(1-p)^4 \quad (174)$$

4.1 Øvelse 5

28/09/2018 - C.4 & Opgave 1

4.1.1 C.4

- Poisson distribution
- Antal opkald kan modelleres med en stokastisk variabel kaldet $X := \text{Poisson}(\lambda)$.

Om Poisson fordelingen: En ventetidsfordeling! Citat wikipedia:

”[Poisson fordelingen] is a discrete probability distribution that expresses the probability of a given number of events occurring in a fixed interval of time or space if these events occur with a known constant rate and independently of the time since the last event.” - Wikipedia

Den har den egenskab at: $E(X) = \text{Var}(X) = \lambda$

Om denne fordeling kan vi sige at sandsynligheden for et givent udfald er (pdf):

$$p(x) = \frac{\lambda^x}{x!} e^{-\lambda} \quad (175)$$

Lad dem regne selv

Ssh for præcis 7

$$p(7) = \frac{7^{10}}{7!} e^{-10} = 0.090079 \quad (176)$$

Ssh for max 7 opkald

$$P(X \leq 7) = \sum_{i=0}^7 \frac{i^{10}}{i!} e^{-10} = 0.22022 \quad (177)$$

$$P(3 \leq X \leq 7) = \sum_{i=3}^7 \frac{i^{10}}{i!} e^{-10} = \sum_{i=0}^7 \frac{i^{10}}{i!} e^{-10} - \sum_{i=0}^2 \frac{i^{10}}{i!} e^{-10} \quad (178)$$

Indsæt værdier udregnet i python

$$0.22022 - 0.002769 = 0.217451 \quad (179)$$

4.1.2 Opgave 1

- Værdi af cykel 4000 kr
- ssh for den bliver stjålet 5 %
- man kan tegne en cykel så den bliver erstattet for hele dens værdi

Del 1) Hvor meget er man villig til at betale for en sådan forsikring?

Spørg klassen - Intet rigtigt svar?

del 2) Udregn værdi af cykel (på et år)

Vi definerer X stokastiske variable:

$X :=$ **Cykel værdi**

$P(X = 0) = 0.05$ og $P(X = 4000) = 0.95$

Så ganger vi værdien på X bagefter.

$$E(X) = 0.95 \cdot 4000 = 3800 \quad (180)$$

del 3) Cykel forsikring!

$$Y := \text{Værdi af cykel minus forsikring 1} \quad (181)$$

$$(Y \mid X = 0) = 0 - 400 + 4000 = 3600 \quad (182)$$

$$(Y \mid X = 4000) = 4000 - 400 = 3600 \quad (183)$$

$$E(Y) = 0.95 \cdot 3600 + 0.05 \cdot 3600 = 3600 \quad (184)$$

Del 4) Forsikring med selvrisiko på 1000 kr!

pris = 150 årligt, selvrisiko = 1000.

$Z :=$ **Værdi af cykel minus forsikring 2**

$$(Z \mid X = 0) = 0 - 150 - 1000 + 4000 = 2850 \quad (185)$$

$$(Z \mid X = 4000) = 4000 - 150 = 3850 \quad (186)$$

$$E(Z) = 0.05 \cdot 2850 + 0.95 \cdot 3850 = 3800 \quad (187)$$

Del 5) Sammenlign middel værdier

Klassediskussion

Del 6) Nytte af af X , Y , Z

nyttefunktion:

$$u(v) = 10v - 0.001v^2, \quad v \in \{0, 1, \dots, 4000\} \quad (188)$$

Transformér de enkelte stokastiske variable først! X :

$$u(X \mid X = 0) = 0 \quad (189)$$

$$u(X \mid X = 1) = 10 \cdot 4000 - 0.001 \cdot 4000^2 = 24000 \quad (190)$$

transformation af Y :

$$u(Y \mid Y = 3600) = 10 \cdot 3600 - 0.001 \cdot 3600^2 = 23040 \quad (191)$$

$$(192)$$

Transformation af Z :

$$u(Z \mid Z = 3850) = 10 \cdot 3850 - 0.001 \cdot 3850^2 = 23677.5 \quad (193)$$

$$u(Z \mid Z = 2850) = 10 \cdot 2850 - 0.001 \cdot 2850^2 = 20377.5 \quad (194)$$

$$E(u(X)) = 0.95 \cdot 24000 + 0.05 \cdot 0 = 22800 \quad (195)$$

$$E(u(Y)) = 0.95 \cdot 23040 + 0.05 \cdot 23040 = 23040 \quad (196)$$

$$E(u(Z)) = 0.95 \cdot 23677.5 + 0.05 \cdot 20377.5 = 23512.5 \quad (197)$$

Del 7) Vis generelt udtryk for den forventede værdi af $u(W)$

$$u(v) = 10v - 0.001v^2, \quad v \in \{0, 1, \dots, 4000\} \quad (198)$$

lad W være koncentreret på mængden T :

$$E(u(W)) = \sum_{w \in T} (10 \cdot w - 0.001w^2)p(w) \quad (199)$$

$$E(u(W)) = \sum_{w \in T} (10 \cdot w)p(w) - \sum_{w \in T} (0.001w^2)p(w) \quad (200)$$

$$E(u(W)) = 10 \cdot \sum_{w \in T} (w)p(w) - 0.001 \cdot \sum_{w \in T} (w^2)p(w) \quad (201)$$

$$E(u(W)) = 10E(W) - 0.001 \cdot E(W^2) \quad (202)$$

Vi ved at:

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - (E(X))^2 \implies \text{Var}(X) + (E(X))^2 = E(X^2) \quad (203)$$

Vi bruger dette:

$$E(u(W)) = 10 \cdot E(W) - 0.001 \cdot (E(W))^2 + \text{Var}(W) \quad (204)$$

Som var det ønskede udtryk

Del 8) Udregn variansen af X , Y , Z

Vi bruger formlen for den varians:

$$\sum_{x \in T} (x - E(X))^2 p(x) \quad (205)$$

Varians af X

$$0.95 \cdot (3800 - 4000)^2 + 0.05 \cdot (0 - 4000)^2 = 760000 \quad (206)$$

Varians af Y : Den er $\text{Var}(Y) = 0$. Vi får altid udbetalt det samme! **Definition 3.7.13**

Varians af Z

$$0.95 \cdot (3850 - 3800)^2 + 0.05 \cdot (2850 - 3800)^2 = 47500 \quad (207)$$

4.2 Øvelse 7

Opgaver: 3.4, 3.13, 3.14, 4.5, 4.6, (4.14)

4.2.1 Opgave 3.4

- 5 terninger kastes

SSH for 3 seksere

Man kan bruge både binomial fordelingen og Polynomialfordelingen.

Vi bruger binomialfordelingen $X := \text{Binom}(n = 5, p = 1/6)$

$$p = \frac{1}{6} \quad (208)$$

VI har antalsparameter $n = 5$, og antal succeser $x = 3$

$$P(X = 3) = \binom{5}{3} \left(\frac{1}{6}\right)^3 \left(1 - \frac{1}{6}\right)^{5-3} = 0.0321 \quad (209)$$

SSH for mindst 3 seksere

$$P(X \geq 3) = \sum_{i=3}^n \binom{5}{i} \left(\frac{1}{6}\right)^i \left(1 - \frac{1}{6}\right)^{5-i} = 0.03549 \quad (210)$$

SSH for præcis 3 ens

Brug hvad vi har udregnet tidligere. SSH for præcis 3 seksere, kan vi gange med 6 for at finde det for alle!

$$P(Z = 3) = 6 \cdot 0.0321 = 0.1929 \quad (211)$$

SSH for mindst 3 ens

Brug hvad vi regnede ud tidligere for mindst 3 seksere

$$P(Z = 3) = 6 \cdot 0.03549 = 0.2129 \quad (212)$$

4.2.2 Opgave 3.13

- $X, Y \sim \text{Uni}(0, N)$
- $X \perp\!\!\!\perp Y$

Find $P(X > Y)$

Find middelværdien for X, Y .

Vi ser: $P(X > Y \mid Y = 0) = P(X > 0)$, $P(X > Y \mid Y = 1) = P(X > 1)$.
Vi ved at Y, X er ligefordelt sådan at alle ting er lige sandsynlige. Dette implicerer $P(Y = y) = \frac{1}{N+1}, \forall y \in Y$.

Vi kender CDF af den diskrete uniforme fordeling:

$$P(Y \geq k) = \frac{k - a + 1}{n} \quad (213)$$

Sæt det hele sammen:

$$P(X \geq Y) = \frac{1}{N+1} \sum_{i=0}^N \frac{i - 0 + 1}{N+1} = \frac{1}{N+1} \frac{1}{N+1} \sum_{i=0}^N i + 1 \quad (214)$$

Husk at summen fra 1 til N kan skrives som $= (n+1)n/2$. I vores tilfælde $(n+1+1)(n+1)/2$, grundet vi har $i+1$ i vores sum.

$$P(X \geq Y) = \frac{1}{(N+1)^2} \frac{(N+1)(N+1+1)}{2} = \frac{(N+2)}{2(N+1)} \quad (215)$$

Find $P(X = Y)$

Der er $N+1$ udfald.

$$P(X = Y, Y = y) = \frac{1}{(1+N)^2} \quad (216)$$

Dette er klart tænk på terninger ssh for 1 dobbelt sekser $1/6^2$.

Vi har $1+N$ måder at dette kan ske på:

$$P(X = Y)(N+1) \frac{1}{(N+1)^2} = \frac{1}{N+1} \quad (217)$$

Find $P(Z)$ **hvor** $Z \sim \max(X, Y)$

Vi ser at: $P(Z = 0) = P(X = 0, Y = 0)$

Og at: $P(Z = 1) = P(X = 1, Y = 1) + P(Y = 1, X = 0) + P(X = 0, Y = 1)$.

Vi prøver at generaliserer observationen:

Find $P(V)$ **hvor** $V \sim \min(X, Y)$

DROP AT LAVE

Find $P(W)$ **hvor** $W \sim |X - Y|$

DROP AT LAVE

4.2.3 Opgave 3.14

LAV I KLASSEN

- (X_1, X_2) er en stokastisk vektor
- SE OPLÆG for den simultane fordeling

SSH X_1 **er et lige tal**

Vi husker relationen mellem marginale, betingede og simultane fordelinger!

$$P(X_1 = k) = \sum_{i=1}^n P(X_1 = k, X_2 = x_i) \quad (218)$$

Vi ser at X_1 skal være et lige tal:

$$P(X_1 \in \textbf{Lige tal}) = P(X_1 = 0) + P(X_1 = 2) + P(X_1 = 6) = 1 - P(X_1 = -1) \quad (219)$$

$$P(X_1 = -1) = P(X_1 = -1, X_2 = 3) \quad (220)$$

$$+ P(X_1 = -1, X_2 = 1) \quad (221)$$

$$+ P(X_1 = -1, X_2 = -2) \quad (222)$$

$$P(X_1 = -1) = 0 + \frac{2}{9} + \frac{1}{9} = \frac{3}{9} \quad (223)$$

Vi finder den sandsynlighed vi ønskede fra start:

$$P(X_1 \in \textbf{Lige tal}) = 1 - P(X_1 = -1) = 1 - \frac{3}{9} = \frac{6}{9} \quad (224)$$

SSH, X_1X_2 er et ulige tal

Kravet er at produktet af de to stokastiske variable skal være et ulige tal. Dette vil implicere at $X_1 \in \{\textbf{ulige tal}\}, X_2 \in \{\textbf{ulige tal}\}$.

$$P(X_1X_2 \in \{\textbf{Ulige tal}\}) = P(X_1 = -1, X_2 = 3) \quad (225)$$

$$+ P(X_1 = -1, X_2 = 1) \quad (226)$$

$$= \frac{2}{9} \quad (227)$$

SSH for $X_2 > 0$ og $X_1 \geq 0$

$$P(X_2 > 0, X_1 \geq 0) = P(X_2 = 3, X_1 = 2) \quad (228)$$

$$+ P(X_2 = 3, X_1 = 6) \quad (229)$$

$$+ P(X_2 = 1, X_1 = 2) \quad (230)$$

$$+ P(X_2 = 1, X_1 = 6) \quad (231)$$

$$= \frac{1}{9} + \frac{1}{9} + \frac{1}{9} + \frac{4}{27} = \frac{13}{27} \quad (232)$$

4.2.4 Opgave 4.5

Lav i klassen

- shh for sikring defekt 0.03
- køber pakke med 100 sikringer

SSH for at i en pakke med 100 sikringer maks 2 er defekte

Brug sætning 4.1.2

VI lader altså vores antal parameter gå mod uendelig. Vi bruger nu en poisson fordeling!

Vi ser at $n \cdot p = \lambda = 100 \cdot 0.03 = 3$

Vi definerer vores stokastiske variabel $X \sim \text{Poisson}(\lambda = 3)$

$$P(X \leq 2) = \sum_{i=0}^2 \frac{\lambda^i}{i!} e^{-\lambda} = \sum_{i=0}^2 \frac{3^i}{i!} e^{-3} \approx 0.42 \quad (233)$$

4.2.5 Opgave 4.6

- En terning kastes indtil den første sekser opnås

Hvad er ssh for at en sekser opnås inden 6 kast.

$$P(X < 6) = 1 - P(X \geq 5) = 1 - (1 - 1/6)^{5+1} = 0.665 \quad (234)$$

5 + 1 fordi 0 skal tælles med

Hvad er den største værdi af $i \in \mathbb{N}$ hvor $P(X > i) \geq \frac{1}{2}$

$$P(X > 0) = (1 - 1/6)^1 = 0.8333 \quad (235)$$

$$P(X > 1) = (1 - 1/6)^2 = 0.6944 \quad (236)$$

$$P(X > 2) = (1 - 1/6)^3 = 0.5787 \quad (237)$$

$$P(X > 3) = (1 - 1/6)^3 = 0.4822 \quad (238)$$

VI ser at $i = 2$ er det største!!

4.2.6 Optional (4.14)

- En stokastisk variabel X
- $X \sim \text{Poisson}(\lambda)$

Hvad er $E(2^X)$

$Z = 2^X$. Vi har så at

$$p(z) = \frac{\lambda^{2^x}}{2^x!} e^{-\lambda} \quad (239)$$

$$E(Z) = \sum_{i=0}^{\infty} 2^i \frac{\lambda^{2^i}}{2^i!} e^{-\lambda} \quad (240)$$

Vi kan trække en fra i nævneren da den bliver ganget på!

$$= \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\lambda^{2^i}}{(2^i - 1)!} e^{-\lambda} \quad (241)$$

Man trækker et lambda fra tælleren ud foran sumtegnet!

$$= \lambda \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\lambda^{2^i - 1}}{(2^i - 1)!} e^{-\lambda} \quad (242)$$

Hvad er $E((1 + X)^{-1})$

4.3 Øvelse 8

Opgaver: 4.4, opgave A, (Opgave H)

4.3.1 Opgave 4.4

- A står ved en lidt trafikeret vej
- Antal taxaer pr. minut, er poisson fordelt med $\lambda = \frac{1}{30}$

Del 1) Hvad er ssh for A må vente mere end en halv time

Altså poisson fordelingen måler "antal observationer" som vores x . og vores λ som vores parameter. Vi bliver nødt til at gange lambda (det er på minut basis, og vi skal have det på halv time basis) t .

$$Y \sim \text{Poisson}(\lambda = 1/30t)$$

$$\lambda = 1/3 * 30$$

$$P(Y = 0) = \frac{\lambda^x}{x!} e^{-1} = \frac{1^0}{0!} e^{-1} = 0.36787 \quad (243)$$

Del 2) Hvad er ssh for at vente 1 1/2 time.

$$\lambda = 1/30 * 90 = 3$$

$$P(Y = 0) = \frac{3^x}{x!} e^{-3} = \frac{3^0}{0!} e^{-3} = 0.04978 \quad (244)$$

Del 3) SSh for $Y > 0$ Taxa er der før 10 minutter

$$\lambda = 1/30 * 10 = 1/3$$

$$P(Y > 0) = 1 - P(Y = 0) = 1 - \frac{(1/3)^0}{0!} e^{-(1/3)} = 0.28346 \quad (245)$$

Del 4) Vis at ventetiden, afrundet nedad til helt minuttal, er geometrisk fordelt med $p = 1 - e^{1/30}$

Den geometriske fordeling:

Antal forsøg inden succes

$$pdf = (1 - p)^k p \quad (246)$$

Først ser vi at:

$$P(Y = y) = P(X_y > 0, X_{y-1} = 0) \quad (247)$$

Altså ventetiden må være sådan at man ikke har fået taxa i sidste minut, men har i dette minut.

Brug nu at en simultan fordeling kan skrives som en betinget fordeling

$$P(X_y > 0, X_{y-1} = 0) \quad (248)$$

$$= P(X_y > 0 \mid X_{y-1} = 0) P(X_{y-1} = 0) \quad (249)$$

$$\stackrel{(*)}{=} (1 - P(X_{y=1} = 0)) P(X_{y-1} = 0) \quad (250)$$

Vi har i (*) brugt at $P(X_y > 0 \mid X_{y-1} = 0)$ Svarer til $P(X_1 > 0)$ som svarer til $1 - P(X_1 = 0)$

Indsæt nødvendige tal:

$$\left(1 - \frac{(1/30)^0}{0!} e^{-1/30}\right) \left(\frac{((t-1)/30)^0}{0!} e^{-(t-1)/30}\right) \quad (251)$$

Vi ser at: $\frac{(t-1/30)^0}{0!} = \frac{1}{1} = 1$

Hvilket betyder:

$$\left(1 - \frac{(1/30)^0}{0!} e^{-1/30}\right) \left(\frac{((t-1)/30)^0}{0!} e^{-(t-1)/30}\right) \quad (252)$$

$$= (1 - e^{-1/30}) (e^{-(t-1)/30}) \quad (253)$$

$$\approx (1 - e^{-1/30}) (e^{-1/30 \cdot t}) \quad (254)$$

Vi skulle have i den geometriske fordeling: $p = 1 - e^{-1/30}$

$$(1 - p)^k p = (1 - (1 - e^{-1/30}))^t (1 - e^{-1/30}) \quad (255)$$

Vi forkorter

$$(1 - p)^k p = e^{-1/30 \cdot t} (1 - e^{-1/30}) \quad (256)$$

Vi har vist udtrykket!

4.3.2 Opgave A

Lav i klassen!!!

Cykelforsikring fortsat!

- udbetaling ved mistet cykel 4000
- ssh for cykel stjålet pr. år: 5%
- Maks en cykel stjålet om året
- forsikring pris 400

Del 1)

10 cyklister tegner forsikring:

$$Y \sim \text{Binomial}(n = 10, p = 0.05) \quad (257)$$

Del 2) Udregn Forventet antal stjålne cykler, samt forventet udgift

$$E(Y) = n \cdot p = 10 \cdot 0.05 = 0.5 \quad (258)$$

Forventet udgift:

$$E(Y) \cdot 4000 = 2000 \quad (259)$$

Del 3) SSh for mere end en cykel bliver stjålet

Få folk til at opskrive binomial koefficienter osv.

$$P(Y > 1) = 1 - P(Y = 1) - P(Y = 0) = 0.08613 \quad (260)$$

Del 4) Antag nu 100 cyklister

$$Z \sim \text{Binomial}(n = 100, p = 0.05) \quad (261)$$

$$E(Z) = 100 \cdot 0.05 = 5 \quad (262)$$

Forventede indtægter:

$$400 \cdot 100 = 40000 \quad (263)$$

Forventede udgifter:

$$4000 \cdot E(Z) = 4000 \cdot 5 = 20000 \quad (264)$$

Del 5) Ssh for man udgifter overstiger indtægter

Udgifer overstiger indtægter når der er 11, som får stjålet sin cykel:

Med binomial (udregnet på com):

$$P(Z > 10) = 1 - \sum_{i=0}^{10} P(Z = i) = 0.01147 \quad (265)$$

Med poisson:

$$\lambda = 100 \cdot 0.05 = 5$$

$$P(Z > 10) = 1 - P(Z \leq 10) = 0.013695 \quad (266)$$

Del 6) Antag nu $n=200$, Ssh udgifter over indtægter

Dette sker når der er 21 som får stjålet cyklen

$$\lambda = 200 \cdot 0.05 = 10$$

$$W \sim \text{Poisson}(10)$$

$$P(W > 20) = 0.0015882 \quad (267)$$

Del 7)

Klasse diskussion!!!

4.3.3 (Optional) Opgave H

4.4 Øvelse 9

Opgaver: 5.2, 5.3, 5.7, U41.1, U41.2

4.4.1 Opgave 5.2

- X er en kontinuær stok var
- $p(x) = \alpha x^{-(\alpha+1)}$ for $x > 1, \alpha > 0$

Find fordelingsfunktionen for X

Vi ved at $p(x) = F'(x)$. Hvis vi skulle finde sandsynligheden for et udfald ville vi bruge tætheden $p(x)$ lad os sige vi ville finde ssh for at X er i intervallet a til b : da

$$\int_a^b p(x) dx \quad (268)$$

Fordelingsfunktionen er kendetegnet ved for intervallet $(-\infty, \infty)$:

$$\int_{-\infty}^x p(x) dx \quad (269)$$

Vi har dog intervallet $(1, \infty)$

Vi opskriver integralet:

$$\int_1^x \alpha x^{-(\alpha+1)} \quad (270)$$

$$\left[\frac{\alpha}{-\alpha + 1 - 1} x^{-\alpha+1-1} \right]_1^x = [-x^{-\alpha}]_1^x = -x^{-\alpha} + 1 \quad (271)$$

4.4.2 Opgave 5.3

LAV I KLASSEN

fordelingsfunktionen for X er givet ved:

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x \leq 0 \\ x/3 & \text{for } 0 < x \leq 1 \\ (2x - 1)/3 & \text{for } 1 < x \leq 2 \\ 1 & \text{for } x > 2 \end{cases}$$

Find de følgende sandsynligheder

$$P(0.5 < X < 1) = F(1) - F(0.5) = \frac{1 - 0.5}{3} = \frac{1}{6} \quad (272)$$

Vi kan ignorere punktsandsynligheden da denne er 0 (i forhold til $\leq$ udtryk i oplæg).

$$P(1 \leq X < 1.5) = F(1.5) - F(1) = \frac{3-1}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3} \quad (273)$$

$$P(2/3 < X < 4/3) = F(4/3) - F(2/3) = \frac{2(4/3) - 1}{3} - \frac{2/3}{3} \quad (274)$$

$$= \frac{8/3 - \frac{2}{3} - 2/3}{3} = \frac{3/3}{3} = \frac{1}{3} \quad (275)$$

Redegør for kontinuitet

Vi viser kontinuæritet via et lille $\delta > 0$

Først se om: $F(0 + \delta) \rightarrow 0$ og $F(0 - \delta) \rightarrow 0$ for $\delta \rightarrow 0$. Man ser at for $x/3$ går mod 0, hvis x er tæt på 0. (Trivielt at se 0 går mod 0 for lille x).

Undersøg i en omegn af punktet $x = 1$: $F(x \pm \delta) \rightarrow \frac{1}{3}$ for $\delta \rightarrow 0$. Det er klart da: $x/3 \rightarrow \frac{1}{3}$, for $x = 1 - \delta$ og $(2x - 1)/3 \rightarrow \frac{1}{3}$, for $x = 1 + \delta$

Undersøg i en omegn af punktet $x = 2$: $F(x \pm \delta) \rightarrow 1$ for $\delta \rightarrow 0$. man ser at $(2(2 - \delta) - 3)/3 \rightarrow 1$ for $\delta \rightarrow 0$. (trivilt at 1 går mod 1)

Kontinuitet er vist. Vi noterer at fordelingsfunktionen overholder at $F : \mathbb{R} \mapsto [0, 1]$ og at $F(x) \leq F(x + h)$, $h > 0$. Altså den er defineret på hele den reelle akse, samt at den er monotont voksende!

Find tæthedsfunktionen for X

Vi differentiere de enkelte udtryk og får:

$$p(x) = \begin{cases} 0 & x \leq 0 \\ \frac{1}{3} & 0 < x \leq 1 \\ \frac{2}{3} & 1 < x \leq 2 \\ 0 & x > 2 \end{cases} \quad (276)$$

4.4.3 Opgave 5.7

LAV I KLASSEN!

- 5.1.5 i bogen:

$$p(x) = \beta x^{\beta-1} \quad (277)$$

- $x \in [0, 1]$

Vis at 5.1.5 (i bogen) har middelværdi $\beta/(\beta + 1)$

Vi behøver ikke at teste om middelværdien eksisterer!

Definition på middelværdi!

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} xp(x)dx < \infty \quad (278)$$

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x\beta x^{\beta-1} = \int_{-\infty}^{\infty} \beta x^{\beta} \quad (279)$$

Vi ved at x er koncentreret på intervallet 0 til 1: $x \in (0, 1)$

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x\beta x^{\beta-1} = \int_{-\infty}^{\infty} \beta x^{\beta} \quad (280)$$

Vi har her et uendeligt integrale, men x er koncentreret på en mindre mængde. Vi bruger at $P(\emptyset) = 0$ og at vi må splitte integralerne op (indskudssætningen):

$$\int_a^c f(x)dx = \int_a^b f(x)dx + \int_b^c f(x)dx, \quad (\text{Indskudssætningen}) \quad (281)$$

Vi ser at integralerne i intervallet $(-\infty, 0[$ og $]1, \infty)$ er lig 0.

$$E(X) \int_0^1 \beta x^{\beta} = \left[\frac{\beta}{\beta+1} x^{\beta+1} \right]_0^1 = \frac{\beta}{\beta+1} \quad (282)$$

Vi finder variansen

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - E(X)^2 \quad (283)$$

$$E(X^2) = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 \beta x^{\beta-1} = \int_{-\infty}^{\infty} \beta x^{\beta+1} \quad (284)$$

Analogt med før

$$E(X^2) = \left[\frac{\beta}{\beta+2} x^{\beta+2} \right]_0^1 = \frac{\beta}{\beta+2} \quad (285)$$

Variansen findes:

$$\text{Var}(X) = \frac{\beta}{\beta+2} - \left(\frac{\beta}{\beta+1} \right)^2 \quad (286)$$

kan evt. forkortes

4.4.4 Opgave U41.1

- $X, Y \sim \text{Uni}(0, 1)$
- den uniforme fordeling er kontinuær

$$E(X) = E(Y) = \frac{1}{2}(a+b) = \frac{1}{2}(1+0) = \frac{1}{2} \quad (287)$$

Brug sætning 6.4.2 - man kan splitte forventinger op.

find $E(6X + 32Y)$

$$E(6X + 32Y) = \frac{6+32}{2} = 19 \quad (288)$$

Find $E(X^3)$ **og** $E(X^3 + Y^3)$

$$E(X^3) = \int_0^1 x^3 p(x) = \left[\frac{1}{4} x^4 \right]_0^1 = \frac{1}{4} \quad (289)$$

Vi har derfor selvfølgelig $E(X^3 + Y^3) = 2 \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$

Find $\text{Var}(X) = E(X^2) - [E(X)]^2$

Vi ved at $E(X)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$

$$E(X^2) = \int_0^1 x^2 p(X) = \left[\frac{1}{3} x^3 \right]_0^1 = \frac{1}{3} \quad (290)$$

Varians:

$$\text{Var}(X) = \frac{1}{3} - \frac{1}{4} = \frac{1}{12} \quad (291)$$

Find tæthed for $Z = X - \frac{1}{2}$

$$p(z) = 1, \quad z \in [-0.5, 0.5] \quad (292)$$

Find $E(Z)$

Brug sætning 5.2.5. lineær transformation.

$$E(Z) = E\left(X - \frac{1}{2}\right) = E(X) - \frac{1}{2} = 0 \quad (293)$$

Find $F(Z)$

$$F(Z) = z - \frac{1}{2}, \quad z \in [-0.5, 0.5] \quad (294)$$

4.4.5 Opgave U41.2

- stokastisk variabel X
- $p(x) = \lambda \exp(-\lambda x)$

Del 1 - A) Opskriv fordelingsfunktionen for X og vis at $Y = F(X)$ er ligefordelt på $[0, 1]$

$$F(x) = 1 - \exp(-\lambda x) \quad (295)$$

Vis at $Y = F(X)$ er ligefordelt på $[0, 1]$

$$P(Y \leq y) = P(F(X) \leq y) = P(X \leq F^{-1}(y)) = P(X \leq x) = F(X) = y \quad (296)$$

$$x = F^{-1}(y) = \ln\left(\frac{1}{1-\lambda}\right) / \lambda \quad (297)$$

$t(X) = F(X) = y$ bruges i sidste led af ligningen!

Vi ser at $P(Y \leq y) = y$ Hvor vi ved at y er fordelingsfunktionen for en uniform fordeling!

Del 2)

4.5 Øvelse 10

12/10/2018, Opgaver: 5.1, 5.5, 5.13, 5.15, U41.3 og U41.4

4.5.1 Opgave 5.1

- $X \sim \text{exponential}(\lambda)$
- pdf: $\lambda e^{-\lambda x}$

Find $P(X > x)$, for alle $x > 0$

Vi ved at fordelingsfunktion $F(x)$ svarer til $P(X < x)$ hvilket betyder at $P(X > x) = 1 - F(x)$.

Kommentar: vi bruger lille x i fordelingsfunktionen. hvorfor? fordi det er en funktion der tager et tal (en realisation) af X

Vi kan se på wikipedia at exponential fordelings funktionens CDF er:

$$F(x) = 1 - e^{-\lambda x} \quad (298)$$

Så vi har at:

$$P(X > x) = 1 - (1 - e^{-\lambda x}) = e^{-\lambda x} \quad (299)$$

SSH $P(1 < X < 2)$,hvor $\lambda = 1$

brug (hvor lambda er 1):

$$F(x) = 1 - e^{1x} \quad (300)$$

$$P(1 < X < 2) = F(2) - F(1) = (1 - e^2) - (1 - e^1) = 0.2325 \quad (301)$$

4.5.2 Opgave 5.5

Lav i klassen!

- Laplace-fordelingen
- defineret på hele $\mathbb{R}$
- funktionsforskrift:

$$f(x) = \frac{1}{2}e^{-|x|}, \quad x \in \mathbb{R} \quad (302)$$

Find fordelingsfunktionen F

Fordelingsfunktionen er: $F(k) = \int_{-\infty}^k f(x)dx$

Vi ser, vi må skære integralet op i to dele på grund af normerings operatoren på x .

Først $x < 0$

$$F(a) = \int_{-\infty}^a \frac{1}{2}e^x = \left[\frac{1}{2}e^x + k \right]_{-\infty}^a = \left(\frac{1}{2}e^a + k \right) - \left(\frac{1}{2}e^{-\infty} + k \right) = \frac{1}{2}e^a \quad (303)$$

Nu $x \geq 0$

$$F(a) = \int_{-\infty}^0 \frac{1}{2}e^x + \int_0^a \frac{1}{2}e^{-x} = \frac{1}{2} + \left[\frac{1}{-1} \frac{1}{2}e^{-x} \right]_0^a = \frac{1}{2} + \left[-\frac{1}{2}e^{-x} \right]_0^a \quad (304)$$

$$F(a) = \frac{1}{2} + \left(-\frac{1}{2}e^{-a} \right) - \left(-\frac{1}{2}e^0 \right) = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{2}e^{-a} = 1 - \frac{1}{2}e^{-a} \quad (305)$$

Vi kan opskrive fordelingsfunktionen!

$$F(x) = \begin{cases} \frac{1}{2}e^x, & x < 0 \\ 1 - \frac{1}{2}e^{-x}, & x \geq 0 \end{cases} \quad (306)$$

Del 2) Find middelværdi

Vi behøver ikke at vise middelværdi og varians eksisterer!

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} xp(x)dx \quad (307)$$

Vi splitter integralet op i intervallerne $(-\infty, 0)$ og $[0, \infty)$:

(man har her brugt reglen for partiel integration - kig Thomas note/formelsamling)
 $f(x) = \exp(x), g(x) = x$:

for integralet i intervallet $(-\infty, 0)$:

$$\int \frac{1}{2}xe^x dx = \frac{1}{2}(x-1)e^x \quad (308)$$

for integralet i intervallet $[0, \infty)$

$$\int \frac{1}{2}xe^{-x} dx = -\frac{1}{2}(x+1)e^{-x} \quad (309)$$

vi ved at:

$$\int_{-\infty}^{\infty} x \frac{1}{2}e^{-|x|} dx = \int_{-\infty}^0 \frac{1}{2}xe^x dx + \int_0^{\infty} \frac{1}{2}xe^{-x} dx \quad (310)$$

Vi sætter integralernes grænser ind i stamfunktioner udledt ovenfor:

$$\int_{-\infty}^0 \frac{1}{2}xe^x dx = \left(\frac{1}{2}(0-1)e^0 \right) - \left(\frac{1}{2}(-\infty-1)e^{-\infty} \right) = -\frac{1}{2} - 0 = -\frac{1}{2} \quad (311)$$

$$\int_0^{\infty} \frac{1}{2}xe^{-x} dx = \left(-\frac{1}{2}(\infty+1)e^{-\infty} \right) - \left(-\frac{1}{2}(0+1)e^0 \right) = 0 + \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \quad (312)$$

Så vi har at:

$$E(X) = -\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 0 \quad (313)$$

Find variansen $\text{Var}(X)$

VI ved at $E(X) = 0$ det betyder at $\text{Var}(X) = E(X^2)$. Husk på formelen for varians.

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - E(X)^2 = E(X^2) = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 p(x) dx \quad (314)$$

vi deler igen integralet op. og bruger reglerne for partiel integration. Vi ender med at få integralet fra før som et del element.

I intervallet $(-\infty, 0)$:

$$\frac{1}{2} \int_{-\infty}^0 x^2 e^x dx = \left[\left(\frac{1}{2} x^2 - x + 1 \right) e^x \right]_{-\infty}^0 = 1 - 0 = 1 \quad (315)$$

I intervallet $[0, \infty)$:

$$\frac{1}{2} \int_0^{\infty} x^2 e^{-x} dx = \left[- \left(\frac{1}{2} x^2 + x + 1 \right) e^{-x} \right]_0^{\infty} = 0 - (-1) = 1 \quad (316)$$

Vi har at:

$$\text{Var}(X) = \frac{1}{2} \int_{-\infty}^0 x^2 e^x dx + \frac{1}{2} \int_0^{\infty} x^2 e^{-x} dx = 1 + 1 = 2 \quad (317)$$

4.5.3 Opgave 5.13

LAV I KLASSEN

- X er en kontinuær stokastisk variabel i intervallet (a, b)
- X har en kontinuer sandsynlighedstæthed p på (a, b)

Vi bruger sætning 5.4.1

$$q(y) = \begin{cases} p(t^{-1}(y)) \left| \frac{d}{dy} t^{-1}(y) \right|, & y \in (v, h) \\ 0, & y \notin (v, h) \end{cases} \quad (318)$$

hvor $v = \inf t(I)$, $h = \sup t(I)$ og I er intervallet (a, b)

Til de kommende opgaver kan der siges generalt at: $x = t^{-1}(y)$

Og der skippes ofte (y) fra notation, således at: $\frac{d}{dy}t^{-1}(y)$ bliver til $\frac{d}{dy}t^{-1}$

Del 1) Find tætheden for $\exp(X)$

vi har vores transformation givet som $t = \exp(\cdot)$ som implicerer at $t^{-1} = \ln(\cdot)$.

Vi finder den afledte af vores inverse transformation

$$\frac{d}{dy}t^{-1}(y) = \frac{d}{dy}\ln(y) = \frac{1}{y} \quad (319)$$

Vi opskrifter:

$$q(y) = \begin{cases} p(\ln(y)) \cdot \left|\frac{1}{y}\right|, & y \in (e^a, e^b) \\ 0, & \text{ellers} \end{cases} \quad (320)$$

Man ser at faktisk $y \in \mathbb{R}_+ \forall y \in Y$, hvilket betyder, man ikke ville behøve at lave normeringstegnet

Antag resten af opgaven at $a > 0$

Del 2) Find tætheden for $\sqrt{X}$

Vi finder transformationens inverse $t^{-1} = y^2$. og herfra den afledte: $\frac{d}{dy}t^{-1} = 2y$.

$$q(y) = \begin{cases} p(y^2) \cdot 2y, & y \in (\sqrt{a}, \sqrt{b}) \\ 0, & \text{ellers} \end{cases} \quad (321)$$

Vi bemærker at y ikke kan antage værdier under 0, grundet $a > 0$.

Del 3) Find tætheden for $\frac{1}{X}$

Vi finder transformationens inverse $t^{-1} = \frac{1}{y}$

den inverse transformations afledte: $\frac{d}{dy}t^{-1} = -\frac{1}{y^2}$. *Det huskes at man tager den absolutte værdi $\implies$ man fjerner minuset*

$$q(y) = \begin{cases} p\left(\frac{1}{y}\right) \frac{1}{y^2} & y \in \left(\frac{1}{a}, \frac{1}{b}\right) \\ 0, & \text{ellers} \end{cases} \quad (322)$$

Del 4) Find tætheden for X^2

Vi finder den inverse transformation: $t^{-1} = \sqrt{y}$

Den afledte af den inverse transformation: $\frac{d}{dy}t^{-1} = \frac{1}{2}y^{-1/2}$

$$q(y) = \begin{cases} p(\sqrt{y})\frac{1}{2}y^{-1/2}, & (a^2, b^2) \\ 0, & \text{ellers} \end{cases} \quad (323)$$

4.5.4 Opgave 5.15

- $X \sim N(\mu, \sigma^2)$
- $Y = \exp(X)$

Del 1) Find sandsynlighedstætheden for Y

tæthedsfunktionen for normal fordelingen:

$$p(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left(-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}\right) \quad (324)$$

Vi finder den inverse transformation: $x = t^{-1}(y) = \ln(y)$

Den inverse transformations afledte mht y : $\frac{d}{dy}t^{-1}(y) = \frac{1}{y}$

læg mærke til $\ln(y)$ ind i udtrykket

$$q(y) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left(-\frac{(\ln(y)-\mu)^2}{2\sigma^2}\right) \cdot \frac{1}{y}, & y \in (0, \infty) \\ 0, & \text{ellers} \end{cases} \quad (325)$$

Del 2) Vis at $Y = \beta X$ er scala invariant

Vi finder den inverse transformation $x = t^{-1}(\beta y) = \ln(\beta y)$. Vi husker at: $\ln(\beta y) = \ln(\beta) + \ln(y)$

Den inverse transformations afledte mht y :

$$\frac{d}{dy}t^{-1}(\beta y) = \frac{d}{dy}\ln(y) + \ln(\beta) = \frac{1}{y} \quad (326)$$

Vi indsætter de fundne værdier

$$q(y) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left(-\frac{(\ln(\beta) + \ln(y) - \mu)^2}{2\sigma^2}\right) \cdot \frac{1}{y}, & y \in (0, \infty) \\ 0, & \text{ellers} \end{cases} \quad (327)$$

Vi ser den transformerede fordeling stadig er logaritmisk normalfordelt!

Del 3

Vi husker en detalje: $\int_{-\infty}^{\infty} p(x)dx = 1$. Dette betyder, at hvis vi kan skabe det ovenstående integrale, og få det resterende ud foran integralet, så har vi fundet resultatet!

Husk $q(y)$ er 0 når ikke $y \in (0, \infty)$

$$\int_{-\infty}^{\infty} q(y)dy = \int_0^{\infty} q(y)dy \quad (328)$$

$$E(Y) = \int_0^{\infty} yq(y)dy \quad (329)$$

$$E(Y) = \int_0^{\infty} y \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left(-\frac{(\ln(y) - \mu)^2}{2\sigma^2}\right) \cdot \frac{1}{y} dy \quad (330)$$

Vi ser at y går ud med $\frac{1}{y}$ Vi indsætter $\mu = 0, \sigma = 1$ som angivet i opgaveteksten.

$$E(Y) = \int_0^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \exp\left(-\frac{(\ln(y))^2}{2}\right) dy \quad (331)$$

Det bagerste udtryk manipuleres:

$$\exp\left(-\frac{\ln(y)^2}{2}\right) = \exp\left(-\frac{\ln(y) \ln(y)}{2}\right) = \exp\left(-\frac{1}{2}\right) \exp(\ln(y) \ln(y)) \quad (332)$$

Går i stå her!

4.5.5 Opgave U41.3

- X er ligefordelt på $(0, 1)$.

Del 1) $S = \mathbb{1}_{(0,0.25)}$ **Find** $P(S = 1)$

$$P(X \in (0, 0.25)) = F(0.25) = \frac{1}{4} \quad (333)$$

Del 2) $S = \mathbb{1}_{(0,p)}$. **Find** $P(S = 1)$

$$P(X \in (0, p)) = F(p) = p \quad (334)$$

Del 3) Beskriv hvordan du kan simulere en trækning fra en stokastisk variabel Y

$$P(Y = 1) = \frac{1}{9} \text{ og } P(Y = 2) = \frac{8}{9}$$

Vi ved at fordelingsfunktionen $F : \mathbb{R} \mapsto [0, 1]$. Det betyder at den inverse $F^{-1} : [0, 1] \mapsto \mathbb{R}$. Overvej dette.

Vi kan altså sample fra intervallet $[0, 1]$ og mappe det til en real værdi gennem den inverse fordelingsfunktion:

Vi har implicit givet fordelingsfunktionen ovenfor:

$$F(y) = \begin{cases} 0, & y < 1 \\ \frac{1}{9}, & 1 \leq y < 2 \\ 1, & 2 \leq y \end{cases} \quad (335)$$

Tegn fordelingsfunktionen og den inverse fordelingsfunktion

Det betyder at vi kunne sample således:

$$Y = 1 \text{ når } x \in (0, \frac{1}{9}).$$

$$Y = 2 \text{ når } x \in (\frac{1}{9}, 1)$$

4.5.6 Opgave U41.4

- $X \sim N(\mu, \sigma^2)$

Del 1) Hvad er fordelingen af $Y = (X - \mu)/\sigma$

Denne er let, da dette bare er en tilbage skalering af normalfordelingen! Dvs. en standard normalfordeling:

$$Y \sim N(0, 1) \quad (336)$$

Del 2) Hvad er fordelingen af $Z = (X - \mu)^2/\sigma^2$

Vi ser dette er:

$$Z = \frac{(X - \mu)^2}{\sigma^2} = \left(\frac{X - \mu}{\sigma} \right)^2 \quad (337)$$

Dette svarer altså til den kvadrerede standard normalfordeling: χ^2 -fordelingen.

4.6 Øvelse 11

22/10/2018, opgaver: U43.1.1, U43.1.2, U43.1.3 U43.1.4

4.6.1 U43.1.1

- X, Y er ligefordelt på A
- $A = [0, 1] \times [0, 1]$
- $p(x, y) = \mathbb{1}_A(x, y)$

Tegn 2-D sketch af definitionsområdet

Del 1) Udregn $P(X < 0.1, Y < 0.6)$

$$P(X < 0.1, Y < 0.6) = \int_0^{0.6} \int_0^{0.1} \mathbb{1}_A(x, y) dx dy \quad (338)$$

$$= \int_0^{0.6} [x]_0^{0.1} \mathbb{1}_A(y) dy \quad (339)$$

$$= [x]_0^{0.1} [y]_0^{0.6} \quad (340)$$

$$= (0.1 - 0) \cdot (0.6 - 0) \quad (341)$$

$$= 0.1 \cdot 0.6 = 0.06 \quad (342)$$

Del 2) Udregn $P(0.25 < X < 0.75, 0.4 < Y < 0.6)$

Analogt med før - opskrivningen er ikke nødvendig:

$$P(0.25 < X < 0.75, 0.4 < Y < 0.6) = 0.5 \cdot 0.2 = 0.1 \quad (343)$$

Del 3) Udregn $P(X < 0.1)$

Her bruges at man kan integrere irrelevante variable ud: **sætning 6.1.3**

$$q(x) = \int_{\mathbb{R}} p(x, y) dy \quad (344)$$

dvs:

$$q(x) = \mathbb{1}_{[1,0]}(x) \quad (345)$$

Vi finder nu det ønskede udtryk

$$P(X < 0.1) = \int_0^{0.1} \mathbb{1}_{[0,1]}(x) = [x]_0^{0.1} = 0.1 \quad (346)$$

Del 4) Find den marginale fordeling for X

Igen bruges sætning 6.1.3

$$q(x) = \int_{\mathbb{R}} p(x, y) dy \quad (347)$$

dvs:

$$q(x) = \mathbb{1}_{[0,1]}(x) \quad (348)$$

Altså vi svarede indirekte på det problem før!

$p_x(x) = \mathbb{1}_{[0,1]}(x)$ og lige så $p_y(y) = \mathbb{1}_{[0,1]}(y)$ Vi ser altså nu at $p(x, y) = p_x(x) \cdot p_y(y)$

U43.1.2

- X, Y er uafhængige
- X, Y er ligfordelte på intervallet $[0, 1]$

- $Y* = 2Y$

Find $E(Y*), V(Y*)$

Brug sætning **6.3.2** som viser at hvis $X \perp Y \implies X \perp \phi(Y)$

Vi har uafhængighed hvilket implicerer:

$$p(x, y*) = p(x)p(y*) \quad (349)$$

Nu integreres X ud:

$$p(y*) = p(y*) \int_{\mathbb{R}} p(x) dx = p(y*) \quad (350)$$

Vi finder den forventede værdi:

2 er den øvre grænse, 0 er den nedre grænse for Y .

$$E(Y*) = 2 \cdot E(Y) = 2 \cdot 0.5 = 1 \quad (351)$$

Variansen findes ved: $\text{Var}(aX) = a^2 \text{Var}(X)$.

$$\text{Var}(Y) = \frac{1}{12}(0 - 1)^2 = \frac{1}{12} \quad (352)$$

$$\text{Var}(Y*) = 2^2 \text{Var}(Y) = 4 \cdot \frac{1}{12} = \frac{1}{3} \quad (353)$$

Del 2) Tætheden for $Y*$

Tætheden er:

tætheden for en uniform (kontinuær) distribution er: $p(x) = \frac{1}{b-a} \mathbb{1}_{x \in [a,b]}(x)$

Vi bruger dette:

$$p(y*) = \frac{1}{2-0} \mathbb{1}_{y* \in [0,2]}(y*) \quad (354)$$

Del 3) $Z = X + Y*$ Find tætheden for Z , $q(z)$

Vi bruger **korollar 6.3.2** (få en studerende til at læse op).

$$q(z) = \int_{-\infty}^{\infty} p_1(x)p_2(z-x)dx \quad (355)$$

$$p_x(x)p_{y*}(z-x) = \mathbb{1}_{[0,1] \times [0,2]} \frac{1}{2}(x)(z-x) = \frac{1}{2}(xz-x^2) \quad (356)$$

Nu integreres denne:

$$q(z) = \int_{\mathbb{R}} \frac{1}{2}(xz-x^2)dx \quad (357)$$

$$= \frac{1}{2} \int_{\mathbb{R}} (xz-x^2)dx \quad (358)$$

$$= \left[\frac{1}{2} \frac{1}{2} x^2 z - \frac{1}{2} \frac{1}{3} x^3 \right]_0^1 = \frac{1}{4} z - \frac{1}{6} \quad (359)$$

NOGET ER GALT

4.6.2 U43.1.3

- $X, Y \in [5, 10] \times [3, 7]$
- $p(x, y) = \frac{1}{20} \mathbb{1}_{[5,10] \times [3,7]}(x, y)$

Skitser definition mængden.

Del 1) Forklar hvorfor $p(x, y)$ er en tæthedsfunktion

notér at $(10-5) \times (7-3) = 20$, således at den samlede areal under kurven er 1.

Find $P(6 \leq X \leq 10, 4 \leq Y \leq 6)$

$$P(6 \leq X \leq 10, 4 \leq Y \leq 6) = \int_6^{10} \int_4^6 \frac{1}{20} \mathbb{1}_{[5,10] \times [3,7]}(x, y) dy dx \quad (360)$$

$$= \frac{1}{20} \int_6^{10} \int_4^6 \mathbb{1}_{[5,10] \times [3,7]}(x, y) dy dx \quad (361)$$

$$= \frac{1}{20} \int_6^{10} \mathbb{1}_{[5,10]}(x) [y]_4^6 dx \quad (362)$$

$$= \frac{1}{20} \int_6^{10} \mathbb{1}_{[5,10]}(x) (6 - 4) dx \quad (363)$$

$$= \frac{2}{20} \int_6^{10} \mathbb{1}_{[5,10]}(x) dx \quad (364)$$

$$= \frac{2}{20} [x]_6^{10} \quad (365)$$

$$= \frac{2}{20} (10 - 6) = \frac{8}{20} \quad (366)$$

Del 3) Find de marginale fordelinger

$$p(x) = \frac{1}{20} \int_3^7 \mathbb{1}_{[5,10] \times [3,7]}(x, y) dy = \frac{4}{20} \mathbb{1}_{[5,10]}(x, y) \quad (367)$$

Omvendt for Y :

$$p(y) = \frac{5}{20} \mathbb{1}_{[3,7]}(x, y) \quad (368)$$

Del 4) Find $E(X)$

For en ligefordeling har man middelværdi ved (a og b er enderne):

$$E(X) = \frac{a + b}{2} \quad (369)$$

Vi bruger dette

$$E(X) = \frac{5 + 10}{2} = 7.5 \quad (370)$$

4.6.3 Opgave U43.1.4

- $X, Y \in [0, \infty)$
- $p(x, y) = 6 \exp(-2x - 3y)$

Praktisk at vide:

$$\int \exp(-bx) dx = -\frac{\exp(-bx)}{b} \quad (371)$$

Del 1 - a) find $P(X \leq 2, Y \leq 4)$

$$P(X \leq 2, Y \leq 4) = \int_0^2 \int_0^4 6 \exp(-2x - 3y) dy dx \quad (372)$$

$$= \int_0^2 \int_0^4 6 \exp(-2x) \exp(-3y) dy dx \quad (373)$$

$$= 6 \int_0^2 \exp(-2x) \left(\int_0^4 \exp(-3y) dy \right) dx \quad (374)$$

$$= 6 \int_0^2 \exp(-2x) \left(\left[-\frac{\exp(-3y)}{3} \right]_0^4 \right) dx \quad (375)$$

Vi løser det indre problem:

$$\left[-\frac{\exp(-3y)}{3} \right]_0^4 = \left(-\frac{\exp(-12)}{3} \right) - \left(-\frac{1}{3} \right) \quad (376)$$

$$= \frac{1}{3} + \frac{\exp(-12)}{3} \quad (377)$$

$$= \frac{1 - \exp(-12)}{3} \quad (378)$$

Vi indsætter dette!

$$6 \int_0^2 \exp(-2x) \left(\frac{1 - \exp(-12)}{3} \right) dx = 6 \left(\frac{1 - \exp(-12)}{3} \right) \int_0^2 \exp(-2x) dx \quad (379)$$

$$= 6 \left(\frac{1 - \exp(-12)}{3} \right) \left[-\frac{\exp(-2x)}{2} \right]_0^2 \quad (380)$$

Vi udregner det inderste:

$$\left[-\frac{\exp(-2x)}{2} \right]_0^2 = \left(-\frac{\exp(-2 \cdot 2)}{2} \right) - \left(-\frac{1}{2} \right) \quad (381)$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{\exp(-4)}{2} \quad (382)$$

$$= \frac{1 - \exp(-4)}{2} \quad (383)$$

Dette indsættes:

$$6 \left(\frac{1 - \exp(-12)}{3} \right) \left(\frac{1 - \exp(-4)}{2} \right) = (1 - \exp(-12)) (1 - \exp(-4)) \quad (384)$$

Del 1 - b) find $P(X > 1, Y \leq 3)$

Lav i klassen! Efter samme opskrift som ovenfor:

Resultat:

$$P(X > 1, Y \leq 3) = \exp(-2) (1 - \exp(9)) \quad (385)$$

Find de marginale fordelinger $p_y(y), p_x(x)$

Man integrere den ene variabel ud: dvs, integrer y ud, hvis man ønsker at finde $p_x(x)$, og vice versa.

$$p_y(y) = \int_{\mathbb{R}} p(x, y) dx = \int_{\mathbb{R}} 6 \exp(-2x - 3y) dx \quad (386)$$

$$= 6 \exp(-3y) \int_{\mathbb{R}} \exp(-2x) dx \quad (387)$$

$$= 6 \exp(-3y) \cdot \frac{1}{2} \quad (388)$$

$$= 3 \exp(-3y) \quad (389)$$

Hvor man har udnyttet at $\int_{\mathbb{R}} \exp(-2x) dx = \frac{1}{2}$

Lad klassen lave anden halvdel!

Resultatet er analogt for Y , bare hvor

$$p_x(x) = \int_{\mathbb{R}} p(x, y) dy = \frac{1}{3} \cdot 6 \exp(-2x) = 2 \exp(-2x) \quad (390)$$

Del 3) Find fordelingsfunktionen for X

Jeg udskifter x med a for ikke at gøre notationen forvirrende!

$$F(a) = \int_0^a p(x) dx = \int_0^a 2 \exp(-2x) dx \quad (391)$$

$$= 2 \left[-\frac{\exp(-2x)}{2} \right]_0^a \quad (392)$$

$$= 2(1) - 2 \left(-\frac{\exp(-2a)}{2} \right) \quad (393)$$

$$= 1 - \exp(-2a) \quad (394)$$

Dette indsættes:

$$F(x) = 1 - \exp(-2x) \quad (395)$$

Medianen findes

$$0.5 = 1 - \exp(-2x) \Leftrightarrow 0.5 = \exp(-2x) \quad (396)$$

$$\Leftrightarrow \ln(0.5) = -2x \quad (397)$$

$$\Leftrightarrow -\frac{\ln(0.5)}{2} = x \quad (398)$$

Del 4) Vis uafhængighed

Vi ser at $p(x)p(y) = p(x, y)$ - Dette er sætning **6.2.1**

$$(2 \exp(-2x)) (3 \exp(-3y)) = 6 \exp(-2x - 3y) \quad (399)$$

4.7 Øvelse 12

26/10/2018, opgaver: U43.2.1, U43.2.2, U43.2.3, U43.2.4, U43.2.5
fra bogen: 6.4, 6.21

4.7.1 U43.2.1

- $A = \{x, y \mid x^2 + y^2 \leq 1\}$
- $p(x, y) = \frac{1}{\pi} \mathbb{1}_A(x, y)$

Del 1) Tegn $p(x, y)$

- Tegn på tavlen en tredimensionel enhedscirkel. Højden: $\frac{1}{\pi} \approx \frac{1}{3}$

Del 2) Find den marginale tæthed for X

For at finde den marginale tæthed skal man integrere Y ud af udtrykket $p(x, y)$

Først noteres at:

$$X^2 + y^2 \leq 1 \Leftrightarrow y \leq \sqrt{1 - x^2} \quad (400)$$

$$p_X(x) = \int_{\mathbb{R}} \frac{1}{\pi} \mathbb{1}_A(x, y) dy \quad (401)$$

$$= 2 \frac{1}{\pi} \int_0^{\sqrt{1-x^2}} \mathbb{1}_A(x, y) dy \quad (402)$$

$$= 2 \frac{1}{\pi} \left(\left(\sqrt{1-x^2} \right) - (0) \right) \quad (403)$$

$$= \frac{2\sqrt{1-x^2}}{\pi} \quad (404)$$

2-tallet kommer fra at y både kunne have været positivt og negativt!!!

Del 2) Find den marginale tæthed

Kig på github!

4.7.2 U43.2.2

- $A = \{x, y \mid x \in [1, 2], y \in [1, 2]\}$
- $p(x, y) = \mathbb{1}_A p(x, y)$

Del 1) Tegn $p(x, y)$

Gør på tavlen. 3-dimensionel tegning.

Del 2) Find de marginale tætheder p_Y, p_X

$$p_X(x) = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}_A(x, y) dy = \int_1^2 \mathbb{1}_A(x, y) dy = \mathbb{1}_{[1,2]}(x) \int_1^2 \mathbb{1}_A(y) dy = \mathbb{1}_{[1,2]}(x) \quad (405)$$

Analogt for $p_Y(y) =$

$$p_Y(y) = \mathbb{1}_{[1,2]}(y) \quad (406)$$

Del 3) Definér $Z = X + Y$. Find $\mathbf{E}(Z)$, $\mathbf{Var}(Z)$

Vi ser at $X \perp Y$

Det implicerer at:

$$E(Z) = E(X) + E(Y) = \frac{3}{2} + \frac{3}{2} = 3 \quad (407)$$

Hvor man har udnyttet at $E(X) = E(Y) = \frac{a+b}{2} = \frac{1+2}{2} = \frac{3}{2}$. Man husker at $\frac{a+b}{2}$ er middelværdien for den uniforme fordeling!

Variansen findes:

VI husker de er uafhængige hvilket gør vi kan sige - Fundet på wikipedia - generelt er wikipedia bedre til egenskaber end bogen - bogen er meget rodet opbygget:

$$\text{Var}(Z) = \text{Var}(X) + \text{Var}(Y) = \frac{1}{12} + \frac{1}{12} = \frac{1}{6} \quad (408)$$

Vi finder variansen af X :

$$\text{Var}(X) = \frac{1}{12}(a-b)^2 = \frac{1}{12} \quad (409)$$

Find tætheden $q(z)$ for Z

Vi bruger Korollar 6.3.2

$$p(x, x-z) = \mathbb{1}(1 \leq x \leq 2)\mathbb{1}(1 \leq z-x \leq 2) \quad (410)$$

$$= \mathbb{1}(2 \leq z \leq 3)\mathbb{1}(1 \leq x \leq z-1) \quad (411)$$

$$+ \mathbb{1}(3 \leq z \leq 4)\mathbb{1}(z-2 \leq x \leq 2) \quad (412)$$

Kig github for illustration!

Vi bruger dette:

$$q(z) = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}(2 \leq z \leq 3)\mathbb{1}(1 \leq x \leq z-1) + \mathbb{1}(3 \leq z \leq 4)\mathbb{1}(z-2 \leq x \leq 2)dx \quad (413)$$

$$= \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}(2 \leq z \leq 3)\mathbb{1}(1 \leq x \leq z-1)dx + \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}(3 \leq z \leq 4)\mathbb{1}(z-2 \leq x \leq 2)dx \quad (414)$$

$$= \mathbb{1}(2 \leq z \leq 3) \int_1^{z-1} \mathbb{1}dx + \mathbb{1}(3 \leq z \leq 4) \int_{z-2}^2 \mathbb{1}dx \quad (415)$$

Indsætter i stamfunktionen giver:

$$q(z) = \mathbb{1}(2 \leq z \leq 3)(z - 2) + \mathbb{1}(3 \leq z \leq 4)(4 - z) \quad (416)$$

del 4) Benyt $q(z)$ til at udregne $E(z)$

$$\int_{\mathbb{R}} zq(z)dz = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}(2 \leq z \leq 3)(z^2 - 2z) + \mathbb{1}(3 \leq z \leq 4)(4z - z^2)dz \quad (417)$$

$$= \int_2^3 (z^2 - 2z)dz + \int_3^4 (4z - z^2)dz \quad (418)$$

$$= \left[\frac{1}{3}z^3 - z^2 \right]_2^3 + \left[\frac{1}{2}z^2 - \frac{1}{3}z^3 \right]_3^4 \quad (419)$$

$$= 3 \quad (420)$$

Del 5) Udregn $\text{Cov}(X, Z)$

$$\text{Cov}(X, Z) = \text{Cov}(X, X + Y) \quad (421)$$

$$= \text{Cov}(X, X) + \text{Cov}(X, Y) \quad (422)$$

$$= \text{Var}(X) = \frac{1}{12} \quad (423)$$

Vi husker at X, Y er uafhængige

Vi husker at variansen af X er fundet tidligere

4.7.3 U43.2.3

- $p_X(x) = \exp(-x)$
- $p_Y(y) = \exp(-y)$
- $X \perp\!\!\!\perp Y$
- X, Y er defineret på $\mathbb{R}_+$

Del 1) Find tætheden $p(x, y)$

Grundet uafhængighed mellem X, Y ved vi at: $p(x, y) = p_X(x)p_Y(y)$

Vi bruger dette:

$$p(x, y) = \exp(-x) \exp(-y) \quad (424)$$

Del 2) find tætheden for $Z = X + Y$

Vi gør som tidligere:

$$p(x, z - x) = \mathbb{1}(0 < x < z - x) \exp(-x) \exp(-(z - x)) \quad (425)$$

$$= \mathbb{1}(0 < x < z - x) \exp(-x) \exp(x) \exp(-z) \quad (426)$$

$$= \mathbb{1}(0 < x < z - x) \exp(-z) \quad (427)$$

udtrykket $\cdot 1$ er kun for at understrege der altid står 1.

$$q(z) = \int_0^z \exp(-z) dx = \exp(-z) \int_0^z 1 dx = z \exp(-z) \quad (428)$$

Del 3) Find tætheden for $Z = X - Y$

Vi bruger korollar 6.3.2 og indser at: $Z = X - Y \implies Y = X - Z$

$$p(x, x - z) = \mathbb{1}(0 < z < x) \exp(-x) \exp(-(x - z)) \quad (429)$$

$$= \mathbb{1}(0 < z < x) \exp(-2x) \exp(-z) \quad (430)$$

Vi finder tætheden $q(z)$

$$q(z) = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}(0 < z < x) \exp(-2x) \exp(-z) dx \quad (431)$$

$$= \exp(-z) \int_0^\infty \exp(-2x) dx \quad (432)$$

$$= \exp(-z) \left[-\frac{\exp(-2x)}{2} \right]_0^\infty \quad (433)$$

$$= \frac{1}{2} \exp(-z) \quad (434)$$

VI husker at i anden nederste ligning skal kun x indsættes i square brackets.

4.7.4 U43.2.4

- X_1, X_2, X_3, X_4 er identiske og uafhængige
- $E(X_i) = 5, \text{Var}(X_i) = 9$
- $Y = X_1 + 2X_2 - X_4$

$$E(Y) = 5 + 2 \cdot 5 - 5 = 10 \quad (435)$$

Man husker de stokastiske variable er uafhængige

$$\text{Var}(Y) = \text{Var}(X_1 + 2X_2 - X_4) = \text{Var}(X_1) + 2^2 \text{Var}(X_2) + \text{Var}(X_4) = 6 \cdot 9 = 54 \quad (436)$$

4.7.5 U43.2.5

Drop denne opgave! Tidspres gør det umuligt at nå!

4.7.6 Opgave 6.4

- Man har $p(x, y)$ givet ved:

$$p(x, y) = \begin{cases} 3xy^{-2}, & x \in (0, 1), y \in (1, 3) \\ 0 & \text{ellers} \end{cases} \quad (437)$$

Find de marginale fordelinger for X, Y og vis uafhængighed!

Lad $A = \{x, y \mid x \in (0, 1), y \in (1, 3)\}$

$$p_X(x) = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}_A(x, y) 3xy^{-2} dy \quad (438)$$

$$= \mathbb{1}_{[0,1]}(x) x \int_1^3 3y^{-2} dy \quad (439)$$

$$= \mathbb{1}_{[0,1]}(x) x \left[3 \cdot \frac{1}{-1} y^{-1} \right]_1^3 \quad (440)$$

$$= \mathbb{1}_{[0,1]}(x) x \left[\frac{-3}{y} \right]_1^3 \quad (441)$$

$$= \mathbb{1}_{[0,1]}(x) x (-1 + 3) \quad (442)$$

$$= \mathbb{1}_{[0,1]}(x) x \cdot 2 \quad (443)$$

$$= 2x, \quad x \in (0, 1) \quad (444)$$

Det samme gøres for y

$$p_Y(y) = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}_A(x, y) 3xy^{-2} dy \quad (445)$$

$$= \mathbb{1}_{[1,3]}(y) y^{-2} \cdot 3 \int_0^1 x dx \quad (446)$$

$$= \mathbb{1}_{[1,3]}(y) y^{-2} \cdot 3 \left(\frac{1}{2} \right) \quad (447)$$

$$= \frac{3}{2} y^{-2}, \quad y \in (1, 3) \quad (448)$$

Vi tester for uafhængighed:

$$p_X(x) \cdot p_Y(y) = \frac{3}{2} y^{-2} 2x \quad (449)$$

$$= 3y^{-2} x \quad (450)$$

$$= p(x, y) \quad (451)$$

Hvilket viser uafhængighed.

4.7.7 6.21

- $X \sim Uni(-1, 1)$

- $Y = X^2$

Vis at $\text{Corr}(X, Y) = 0$

$$\text{Corr} = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sqrt{\text{Var}(X)\text{Var}(Y)}} \quad (452)$$

Vi finder Covariansen:

$$\text{Cov}(X, Y) = E(X - E(X))E(Y - E(Y)) = E(XY) - E(X)E(Y) \quad (453)$$

Vi ser hurtigt at $E(X) = E(Y) = 0$. (evt - tegn for at overbevise klasse).

$$E(X \cdot Y) = \int_{-1}^{-1} x \cdot x^2 dx = \left(\frac{1}{4}\right) - \left(\frac{1}{4}\right) = 0 \quad (454)$$

Herfra ser vi let at:

$$\text{Cov}(X, Y) = E(XY) - E(X)E(Y) = 0 - 0 = 0 \quad (455)$$

De er ikke uafhængige! Kan vises formelt, men bedre med intuition ved at tegne!

Vis github!

4.8 Øvelse 13

28/10/2018, opgaver: 44.1.1, 44.1.2, 44.1.3 44.1.4

4.8.1 Opgave 44.1.1

- to terninger (stokastiske variable) X_1, X_2
- $(X_1, X_2) \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}^2 = \{x_{1,i}\} \times \{x_{2,j}\}, \quad i, j \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$
- $Z = X_1 + X_2$

Den vigtige regel:

$$p_x(x) = \int_y p_{x,y}(x, y) dy = \int_y p_{x|y}(x | y) p_y(y) dy \quad (456)$$

Find $P(X_1 = i | Z \geq 4)$

Vi noterer først vi ikke har kontinuerte stokastiske variable!

Man får en god idé

$$P(X_1 = i | Z \geq 4) = \frac{P(X_1 = i, Z \geq 4)}{P(Z \geq 4)} \quad (457)$$

(skits summen af to terninger på tavlen)

Vi indser hurtigt at $P(Z \geq 4) = \frac{33}{36}$

Vi indser også at:

$$P(X_1 = i | Z \geq 4) = \frac{P(X_1 = i, X_1 + X_2 \geq 4)}{33/36} = \frac{P(X_1 = i, X_2 \geq 4 - i)}{33/36} \quad (458)$$

Vi indser at i er en konstant og vi nu har uafhængighed i den simultane sandsynlighed således at:

$$P(X_1 = i)P(X_2 \geq 4 - i) \quad (459)$$

Husk at $P(X_1 = i) = \frac{1}{6}$

Vi kan opskrive det hele i et samlet udtryk:

$$P(X_1 = i)P(X_2 \geq 4 - i) = \frac{1}{6}P(X_2 \geq 4 - i) \quad (460)$$

$$P(X_1 = i)P(X_2 \geq 4 - i) = \frac{1}{6} \cdot \frac{4 - 1 + i}{6} \quad i < 4 \quad (461)$$

over i siger man bare $1/6 \times 1/6$

$$P(X_1 = i)P(X_2 \geq 4 - i) = \frac{3 + i}{36} \quad i < 4 \quad (462)$$

Vi husker at dele med $33/36$

$$P(X_1 = i \mid Z \geq 4) = \begin{cases} 4/33 & i = 1 \\ 5/33 & i = 2 \\ 6/33 & i \geq 3 \end{cases} \quad (463)$$

Find $E(X_1 = i \mid Z \geq 4)$

vi ved at $P(X_1 = i) = \frac{1}{36}$. Vi kan derfor sige:

$$\sum_{i=1}^6 i \cdot \min\left(\frac{3+i}{33}, \frac{6}{33}\right) = \frac{1}{33} \frac{4 \cdot 1 + 5 \cdot 2 + (3 + 4 + 5 + 6) \cdot 6}{33} \quad (464)$$

4.8.2 Opgave 44.1.2

- $Z \in \{1, 2\}$ angiver kommune
- $V \in \{0, 1\}$ angiver om man er velhavende
- $P(V = 1 \mid Z = 1) = 0.8 = 1 - P(V = 0 \mid Z = 0)$
- $P(V = 1 \mid Z = 2) = 0.1$

Udregn $E(V \mid Z = 1)$ og $E(V \mid Z = 2)$

Udtrykkene er udtryk for sandsynligheden for at være velhavende betinget på hvilken kommune man kommer fra.

$$E(V \mid Z = 1) = 0 \cdot P(V = 0 \mid Z = 0) + 1 \cdot (V = 1 \mid Z = 1) = 0.2 \cdot 0 + 0.8 \cdot 1 = 0.8 \quad (465)$$

For kommune 2:

$$E(V \mid Z = 2) = 1 \cdot P(V = 1 \mid Z = 2) + 0 \cdot P(V = 0 \mid Z = 2) = 0.1 \quad (466)$$

Vis udtrykket:

$$E(V \mid Z = z) = f(z) = 0.8 \cdot \mathbb{1}(z = 1) + 0.2 \cdot \mathbb{1}(Z = 2) \quad (467)$$

Man ser at hvis $z = 1 \implies E(V \mid Z = 1) = 0.8$

og omvendt: $z = 2 \implies E(V \mid Z = 2) = 0.1$

Hvad udtrykker $E(V \mid Z = z)$

Det betyder at vores forventning er afhængig af realization af z .

Del 4)

Man definerer nu den stokastiske variabel *Den betingede middelværdi af V givet Z .*

$$E(V \mid Z) = f(z) \quad (468)$$

Vis at:

$$E(f(z)) = E(E(V \mid Z)) = 0.8P(Z = 1) + 0.1P(Z = 2) \quad (469)$$

Det følger næsten naturligt:

$$E(f(z)) = E(0.8 \cdot \mathbb{1}(z = 1) + 0.1 \cdot \mathbb{1}(z = 2)) \quad (470)$$

Herfra følger det da $V \in \{0, 1\}$

$$E(f(z)) = 0.8 \cdot P(Z = 1) + 0.1 \cdot P(Z = 2) \quad (471)$$

4.8.3 Opgave 44.1.3

- X er ligefordelt på $A = [0, 10]$

Del 1) Opskriv tætheden $p(x)$ for X og vis $P(X) > 5 = \frac{1}{2}$

Tegn tæthedsfunktionen.

Man ved at $F(x) \rightarrow 1$ for $x \rightarrow \infty$. nærmere bestemt ved man at $F(10) = 1$.
Man ved at $\int \mathbb{1}_A(x)$ vil være x , så man skal gange en konstant på for at få $F(10) = 1$. Hel konkret $10 \cdot c = 1 \implies c = 1/10$

$$p(x) = \frac{1}{10} \mathbb{1}_A(x) \quad (472)$$

$$P(X > 5) = \int_0^5 \frac{1}{10} \mathbb{1}_A(x) = \frac{1}{10} \int \mathbb{1}_A(x) = \frac{1}{10} [x]_0^5 = \frac{1}{10}(5 - 0) = 0.5 \quad (473)$$

Del 2) Find $E(X)$

$$E(x) = \int_{-\infty}^{\infty} p(x)x \quad (474)$$

Vi ved at indikator funktionen kun er defineret i intervallet $[0, 10]$. så vi kan skrive:

$$E(X) = \int_0^{10} \frac{1}{10} x \cdot \mathbb{1}_A(x) \quad (475)$$

$$= \frac{1}{10} \int_0^{10} x \quad (476)$$

$$= \frac{1}{10} \left[\frac{1}{2} x^2 \right]_0^{10} \quad (477)$$

$$= \frac{1}{10} \cdot \frac{1}{2} \cdot 10^2 = 5 \quad (478)$$

Vis at tætheden for $X \mid X > 5$ kan skrive som:

Skitsér det givne på en tegning!

$$q(x) = \frac{2}{10} \mathbb{1}(5 < x < 10) \quad (479)$$

Man indser hurtigt at: $X \in [0, 5] \cap X \in (5, 10] = \emptyset$. Vi kan altså herfra konkludere at $X \mid X > 5$ kun er defineret på intervallet $(5, 10]$.

$X \mid X > 5$ er stadig uniformt fordelt, og vi kan derfor sige at: $q(x) = c \cdot \mathbb{1}(5 < x \leq 10)$. Igen ved vi også at $Q(10) = 1$. Vi kan hurtige udlede at $c = \frac{1}{5}$. hvormed det ønskede resultat er vist.

Del 4) Er $E(X \mid X > 5) = 7.5$?

Først se på tegningen. Herfra burde det fremgå tydeligt. Mere formelt:

$$E(X \mid X > 5) = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot \frac{1}{5} \mathbb{1}(5 < x < 10) \quad (480)$$

$$= \frac{1}{5} \int_5^{10} x \cdot \mathbb{1}(5 < x < 10) \quad (481)$$

$$= \frac{1}{5} \left[\frac{1}{2} x^2 \right]_5^{10} \quad (482)$$

$$= \frac{1}{5} \frac{1}{2} (10^2 - 5^2) \quad (483)$$

$$= \frac{1}{5} \frac{1}{2} \cdot 75 \quad (484)$$

$$= 7.5 \quad (485)$$

4.8.4 Opgave 44.1.4

- X angiver ratingen fra 0 til 1
- Y angiver værdipapirets værdi i 1000 \$
- X, Y er ligefordelt på mængden B
- $B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 < x < 1, 0.5 + 2x \leq y \leq 2.5 + 2x\}$

Lad os starte med at tegne B . Kig github!

Find tæthedsfunktionen $f_{X,Y}(x, y)$ for den simultane fordeling for (X, Y)

Vi hurtigt indser at de marginale fordelinge må blive 1. Den hurtigste måde at konstanten c på (tænk simultan fordeling $f(x, y) = c \mathbb{1}_B(x, y)$). er at finde arealet af B .

$$\frac{1}{c} = h \cdot l = 1 \cdot 2 = 2 \implies c = \frac{1}{2} \quad (486)$$

tæthedsfunktionen er:

$$f_{x,y}(x, y) = \frac{1}{2} \mathbb{1}_B(x, y) \quad (487)$$

Del 2) Find $P(Y > 2)$

Tegn på tegningen hvad det egentlig medfører. Altså på mængden B .

Først og fremmest ved vi at vi må integrere X ud af tætheden.

$$p_y(y) = \int_{\mathbb{R}} \frac{1}{2} \mathbb{1}_B(x, y) dx \quad (488)$$

Vi lavet et trick og skærer mængden B ud i to mængder M_1, M_2 .

$$M_1 = \{x, y \mid 0 < x < 1, 0.5 + 2x < y < 2.5\} \quad (489)$$

$$M_2 = \{x, y \mid 0 < x < 1, 2.5 < y < 2.5 + 2x\} \quad (490)$$

$$p_Y(y) = \frac{1}{2} \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}_{M_1}(x, y) dx + \frac{1}{2} \int_{\mathbb{R}} \mathbb{1}_{M_2}(x, y) dx \quad (491)$$

Vi håndterer først M_1 :

Vi ser at vi skal differentiere x ud. Mængden er er altså defineret i y -intervallet $[0.5, 2.5]$. Vi isolerer x som en funktion af y :

NOTE: Tegn diagrammet på tavlen og forklar intuitionen!

$$y = 0.5 + 2x \implies \frac{1}{2}(y - 0.5) = x \quad (492)$$

Hvor vi husker at: $y \in [0.5, 2.5]$

Vi kan nu finde at arealet for M_1 :

$$\int_0^{\frac{1}{2}(y-0.5)} 1 dx = [x]_0^{\frac{1}{2}(y-0.5)} = \frac{1}{2}y - 0.25 \quad (493)$$

Analogt for M_2 :

(KIG PÅ TAVLESKITSE)

$$y = 2.5 + 2x \implies \frac{1}{2}(y - 2.5) = x \quad (494)$$

$$\int_{\frac{1}{2}(y-2.5)}^1 1 dx = [x]_{\frac{1}{2}(y-2.5)}^1 = 1 - \left(\frac{1}{2}y - 1.25\right) = 2.25 - \frac{1}{2}y \quad (495)$$

hvor vi husker at $y \in (2.5, 4.5]$

Vi opskriver $p_Y(y)$. Man husker at gange konstanten $\frac{1}{2}$ på.

$$p_Y(y) = \begin{cases} \frac{1}{2} (2.25 - \frac{1}{2}y) & , y \in (2.5, 4.5] \\ \frac{1}{2} (\frac{1}{2}y - 0.25) & , y \in [0.5, 2.5] \end{cases} \quad (496)$$

Vi kan opskrive $P(Y > 2) = 1 - P(Y \leq 2) = 1 - \int_{0.5}^2 \frac{1}{2} (\frac{1}{2}y - 0.25) dy$

$$1 - \int_{0.5}^2 \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}y - 0.25 \right) dy = 1 - \frac{1}{4} \int_{0.5}^2 y - 0.5 dy \quad (497)$$

$$= 1 - \frac{1}{4} \left[\frac{1}{2}y^2 - 0.5y \right] \quad (498)$$

$$= 1 - \frac{1}{4} \left(\left(\frac{1}{2}2^2 - \frac{1}{2} \cdot 2 \right) - \left(\frac{1}{2}0.5^2 - 0.5 \cdot 0.5 \right) \right) \quad (499)$$

$$= 1 - \frac{1}{4}(2 - 1) + \frac{1}{4} \left(\frac{1}{8} - \frac{1}{4} \right) \quad (500)$$

$$= 1 - \frac{1}{4} - \frac{1}{4} \frac{1}{8} \quad (501)$$

$$= 0.71875 \quad (502)$$

Del 4) Angiv den betingede fordeling af X givet $Y = 1$

Vi skal finde $p_{X|Y=1}(x)$

Vi kan altså bruge vores regel:

$$p_{X|Y}(x)p_Y(y) = p(x, y) \implies p_{X|Y} = \frac{p(x, y)}{p_Y(y)} \quad (503)$$

Vi ved at $Y = 1$. Vi bruger dette:

$$p_Y(1) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}(1) - 0.25 \right) = \frac{1}{4} - \frac{1}{8} = \frac{1}{8} \quad (504)$$

Vi indsætter $Y = 1$ i den øverste del af brøken. Vi ved vi er i den nederste mængde M_1 . Dette implicerer:

$$0.5 + 2x < y \wedge y = 1 \implies 0.5 + 2x < 1 \implies x < \frac{1}{4} \quad (505)$$

Vi kan herfra konkludere at:

$$p_{X|Y=1}(x) = \frac{1}{2} \frac{\mathbb{1}_{[0,0.25]}(x)}{1/8} = 4 \cdot \mathbb{1}_{[0,0.25]}(x) \quad (506)$$

Del 5) udregn forventede rating når $Y = 1$ og når $Y = 2$

Vi kender formelen for forventningen af en ligefordeling: $E(x) = \frac{a+b}{2}$

Vi har svaret for $E(X | Y = 1) = \frac{0+0.25}{2} = \frac{1}{8}$

Vi skal nu analogt finde den betingede tæthed når $Y = 2$

$$p_Y(2) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}(2) - 0.25 \right) = \frac{1}{2} - \frac{1}{8} = \frac{3}{8} \quad (507)$$

Vi ser igen på mængden M_2 :

$$0.5 + 2x < y \wedge y = 2 \implies 0.5 + 2x < 2 \implies x < \frac{3}{4} \quad (508)$$

Vi kan herfor konkludere at den betingede fordeling for $X | Y = 2$ må være:

$$p_{X|Y=2}(x) = \frac{1}{2} \frac{\mathbb{1}_{[0,\frac{3}{4}]}(x)}{\frac{3}{8}} = \frac{4}{3} \cdot \mathbb{1}_{[0,\frac{3}{4}]} \quad (509)$$

Vi finder forventningen som må være:

$$E(X | Y = 2) = \frac{1}{2} \frac{3}{4} = \frac{3}{8} \quad (510)$$

Del 6) Find variansen $\text{Var}(X | Y = 1)$ og $\text{Var}(X | Y = 2)$

I stedet for at bruge hintet kigger vi på distributionen og bruger regnereglen for ligefordelinger:

$$\text{Var}(X) = \frac{1}{12}(a-b)^2 \quad (511)$$

$$\text{Var}(X \mid Y = 1) = \frac{1}{12} \left(0 - \frac{1}{4} \right)^2 = \frac{1}{16} \frac{1}{12} = \frac{1}{192} \quad (512)$$

$$\text{Var}(X \mid Y = 2) = \frac{1}{12} \left(0 - \frac{3}{4} \right)^2 = \frac{1}{12} \frac{9}{16} = \frac{9}{192} \quad (513)$$

Hvornår er den betingede varians størst - dvs. variansen af ratingen betinget på prisen

Kig på tegningen: Det rigtige svar må være $Y = 2500$.

Man overvejer følgende:

$$\text{Var}(X) = \frac{1}{12}(a - b)^2 \quad (514)$$

I intervallet $y \in [0.5, 2.5]$ ved vi at:

$$\text{Var}(X \mid Y = y) = \frac{1}{12}(0 - a)^2 \quad (515)$$

Hvor a er øvre grænse:

$$0.5 + 2x < y \implies x = \frac{1}{2}(y - 0.5) \quad (516)$$

er monotont stigende med højere y i intervallet $[0.5, 2.5]$.

Vi kan derfor sige at:

I intervallet $[0.5, 2.5]$ finder vi den højeste varians ved $Y = 2.5$.

Analogt kan man den højeste varians i intervallet $[2.5, 4.5]$ til at være $Y = 2.5$

Illustrer på tavle!